

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU SUSKIEGO ZA ROK 2023

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Suchej Beskidzkiej

Sucha Beskidzka, dnia 26 marca 2024 r.

STAN SANITARNY POWIATU SUSKIEGO ZA ROK 2023

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Suchoj Beskidzkiej

Spis treści

	SPIS TREŚCI	Strona
	Wstęp	3
Rozdział I	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	4-10
Rozdział II	Stan sanitarny zakładów opieki zdrowotnej oraz szczepienia	11-14
Rozdział III	Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku	15-21
Rozdział IV	Jakość wody przeznaczonej do spożycia	22-25
Rozdział V	Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk	26-30
Rozdział VI	Warunki sanitarno-higieniczne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych	31-33
Rozdział VII	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	34-37
Rozdział VIII	Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	38-45
Rozdział IX	Zapobiegawczy nadzór sanitarny	46-47

Wstęp

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje szereg działań z zakresu zdrowia publicznego w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Są to zadania ustawowe polegające na sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny radiacyjnej,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia, przedmiotów użytku i produktów kosmetycznych,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne,.
- działania edukacyjno-oświatowe.

W Raporcie o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu suskiego zawarto informacje z działań podejmowanych na terenie powiatu suskiego w roku 2023 przez komórki organizacyjne Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suchej Beskidzkiej z zakresu bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, promocji i ochrony zdrowia publicznego.

W szczególności informacje dotyczą sprawowanego nadzoru: nad bezpieczeństwem żywności, wody pitnej, kąpielisk, środkami zastępczymi, kosmetykami, higieną środowiska, higieną pracy, radiacyjną, nauczania i wychowania oraz nad warunkami sanitarnymi podczas udzielania świadczeń zdrowotnych.

Prezentowane dane liczbowe pochodzą ze sprawozdań statystycznych i opisowych za rok 2023 r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Suchej Beskidzkiej
Janina Gołuszka

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych, stan sanitarny zakładów opieki zdrowotnej oraz szczepienia

Ocenę sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych sporządzono o dane dotyczące zachorowań i podejrzeń zachorowań, gromadzone przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Suchej Beskidzkiej w ramach nadzoru epidemiologicznego raportowanych w bieżących sprawozdaniach. Dane do monitoringu chorób zakaźnych uzyskiwane są w sposób ciągły na podstawie uwarunkowanego przepisami prawa systemu zgłaszalności podejrzeń, zachorowań i zakażeń przekazywanych przez podmioty świadczące usługi medyczne.

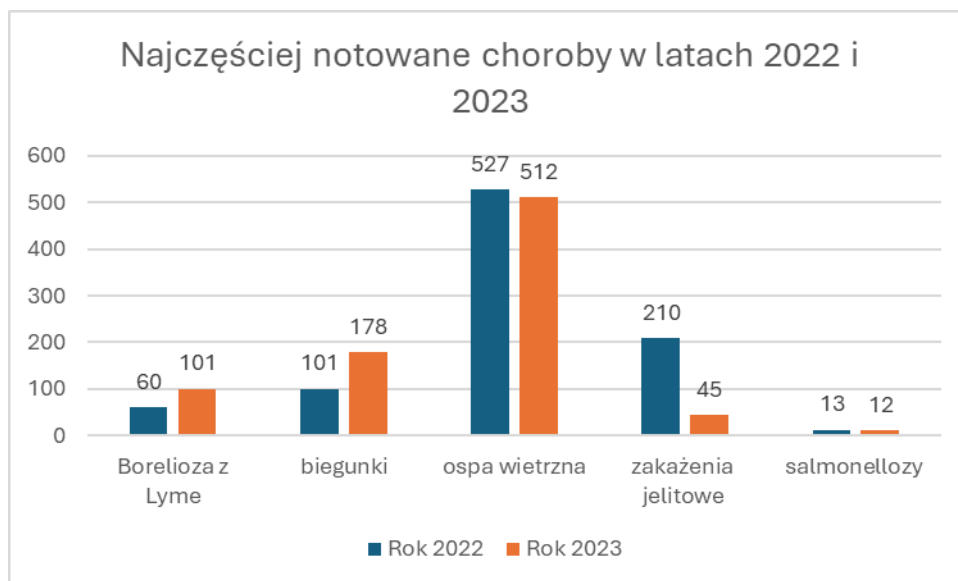
W powiecie suskim nie stwierdza się występowania chorób wysoce zakaźnych i zawlekanych. Do najczęściej zgłaszanych w 2023 roku chorób zakaźnych i zakażeń należały:

- Covid-19,
- ospa wietrzna,
- borelioza,
- biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu,
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe,
- grypa i infekcje grypopodobne,
- płonica.

Ogółem do PPIS w Suchej Beskidzkiej zgłoszono w 2023 roku 1768 zachorowań na choroby zakaźne.

W porównaniu do roku poprzedniego w 2023 stwierdza się:

- spadek zachorowań na boreliozę – odnotowano bowiem 60 przypadków - w roku poprzednim zarejestrowano 101 przypadków,
- spadek zachorowań na biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu odnotowano ogółem 101 zachorowania w 2023 r., gdzie w roku poprzedzającym wykazano 178 przypadków,
- nowe zachorowania na gruźlicę – stwierdzono 13 nowych przypadkach,
- nieznaczny spadek zachorowań na ospę wietrzną - w roku 2023 rejestrowano 512 zachorowań gdzie w roku poprzedzającym tychże zareportowano 527.
- Kilukrotny spadek zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe – w roku sprawozdawczym odnotowano 45 przypadków, w roku poprzednim 210 zachorowań,
- spadek zachorowania na salmonellozy – w roku raportowanym odnotowano 12 zachorowania (w tym 2 na salmonellozy pozajelitowe) gdzie rok wcześniej tożsamych zgłoszeń było 13.

Neuroinfekcje

Zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych

Zapalenia mózgu

W roku 2023 zarejestrowano ogółem 17 zachorowań:

- 1 przypadek enterowirusowego zapalenia mózgu,
- 3 przypadki zachorowania na zapalenia opon mózgowych i/lub mózgu (określone i nieokreślone razem)
- 9 przypadki zapalenia opon mózgowych (inne) i nieokreślone
- 1 przypadek zapalenia opon mózgu inne i nieokreślone
- 2 przypadki neuroboreliozy
- 1 przypadek choroby meningokokowi o charakterze zapalenia opon mózgowo rdzeniowych.

Choroby przenoszone przez wektory i inne choroby odzwierzęce

Borelioza z Lyme

W roku sprawozdawczym zaobserwowano spadek zachorowań na boreliozy.

Zarejestrowano 60 przypadków zachorowania na tą jednostkę chorobową – w 2022 takich zachorowań wykazano 101.

Przeważająca większość wykazanych przypadków – 58, miała charakter potwierdzony i w większości wiązały się z wystąpieniem rumienia wędrującego powstałego po ukąszeniu przez kleszcza.

Pokąsania przez zwierzęta podejrzane o zakażenie wścieklizną

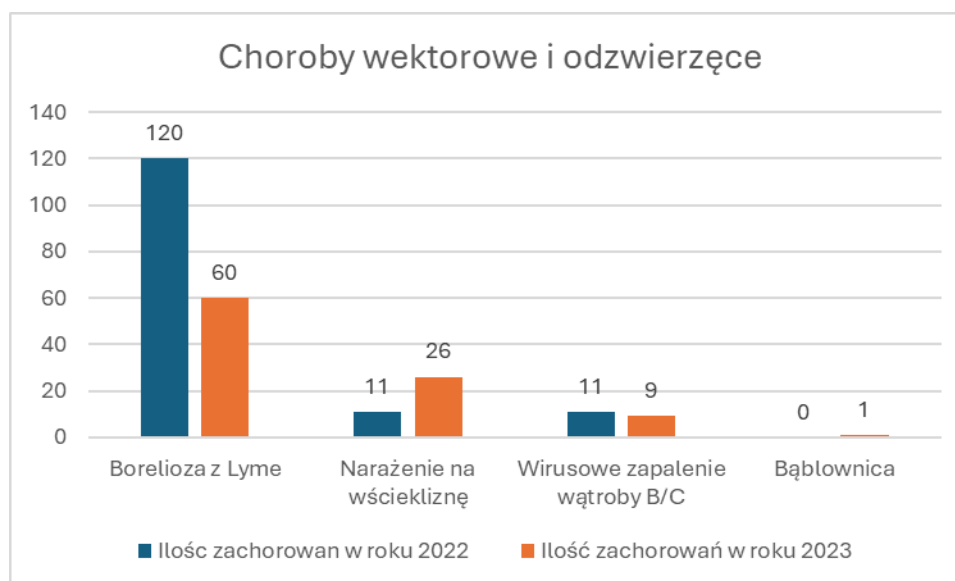
W roku 2023 do szczepień przeciw wściekliznie zostało zakwalifikowanych 26 osób (wszystkie ukończyły pełen cykl szczepienia).

Wirusowe zapalenie wątroby typu B oraz C

W 2023 r. zarejestrowano 5 zachorowania na WZW typu B, WZW typu C wykazano u 4 osób. Zachorowania o których mowa wyżej miały charakter bezobjawowy i często są leczone od wielu lat przez co można określi je mianem przewlekłych.

Bąblowica

W 2023 roku na terenie powiatu suskiego odnotowano 1 przypadek zakażenia tasiemcem bąblowcowym. W ubiegłych latach podobnych zachorowań nie notowano.

Choroby zakaźne przenoszone drogą pokarmową

Kategoria ta obejmuje dużą grupę chorób. Do schorzeń szerzących się tą drogą, stanowiących problem epidemiologiczny zalicza się zatrucia i zakażenia pokarmowe, biegunki u dzieci do lat 2, wirusowe zapalenia wątroby typu A (tzw. żółtaczka pokarmowa).

Bakteryjne zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe

W roku sprawozdawczym z odnotowano 12 zachorowań na pojedyncze zatrucia pokarmowe salmonellozowe, w tym 2 przypadki posocznicy wywołanej salmonellozą.

Czynnikiem etiologicznym odpowiedzialnym za zachorowania większości wykazanych

przypadków był typ serologiczny *Salmonella Enteritidis* (jeden przypadek wywołany został przez szczep *Typhimurium*).

W roku 2023 zarejestrowano 5 nosicieli pałeczek Salmonelli (4 nosiciele wykreślono z rejestru nosicieli w związku z negatywnym wynikiem badań kontrolnych)

Inne bakteryjne zakażenia jelitowe

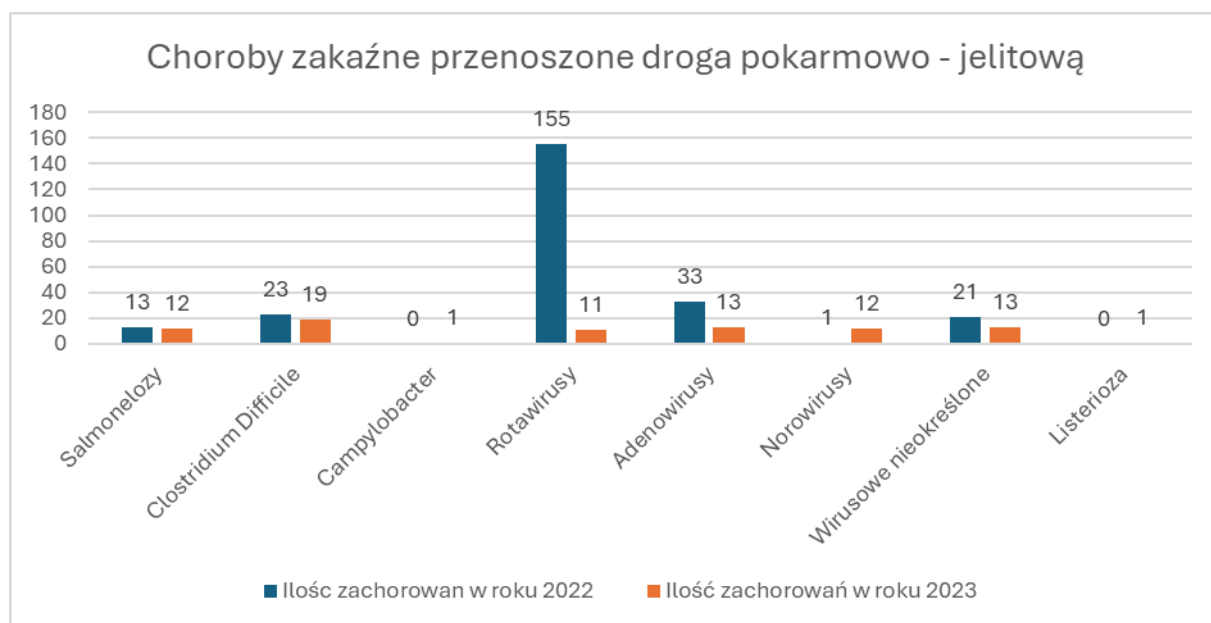
W roku 2023 zarejestrowano ogółem 20 przypadków zachorowań na bakteryjne zakażenia jelitowe. Niemal wszystkie te przypadki była wywołane przez *Clostridium difficile*, tylko jeden przypadek wywołany był przez *Campylobacter*.

Wirusowe zakażenia jelitowe

W roku sprawozdawczym ogółem zarejestrowano 45 zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe, w tym 11 przypadków wywołanych przez rotawirusy, 12 zachorowanie wywołanych przez norowirusy, 9 zachorowań wywołanych przez adenowirusy, a 13 przypadków zachorowań to wirusowe zakażenia nieokreślone. Hospitalizowano 35 osób, z czego 20 to dzieci do lat dwóch. W porównaniu do roku poprzedniego liczba zgłoszeń spadła znacząco, bowiem wówczas odnotowano 210 zachorowania na wirusowe zakażenia jelitowe.

Biegunki i zakażenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu

W roku sprawozdawczym obserwowano spadek zachorowań na biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Ogółem w 2023 roku notowano 101 zachorowania, z czego 39 rejestrowano u dzieci do lat dwóch. Hospitalizowano 40 osoby, w tym 30 dzieci do lat dwóch.

Choroby zakaźne, którym zapobiega się poprzez szczepienia

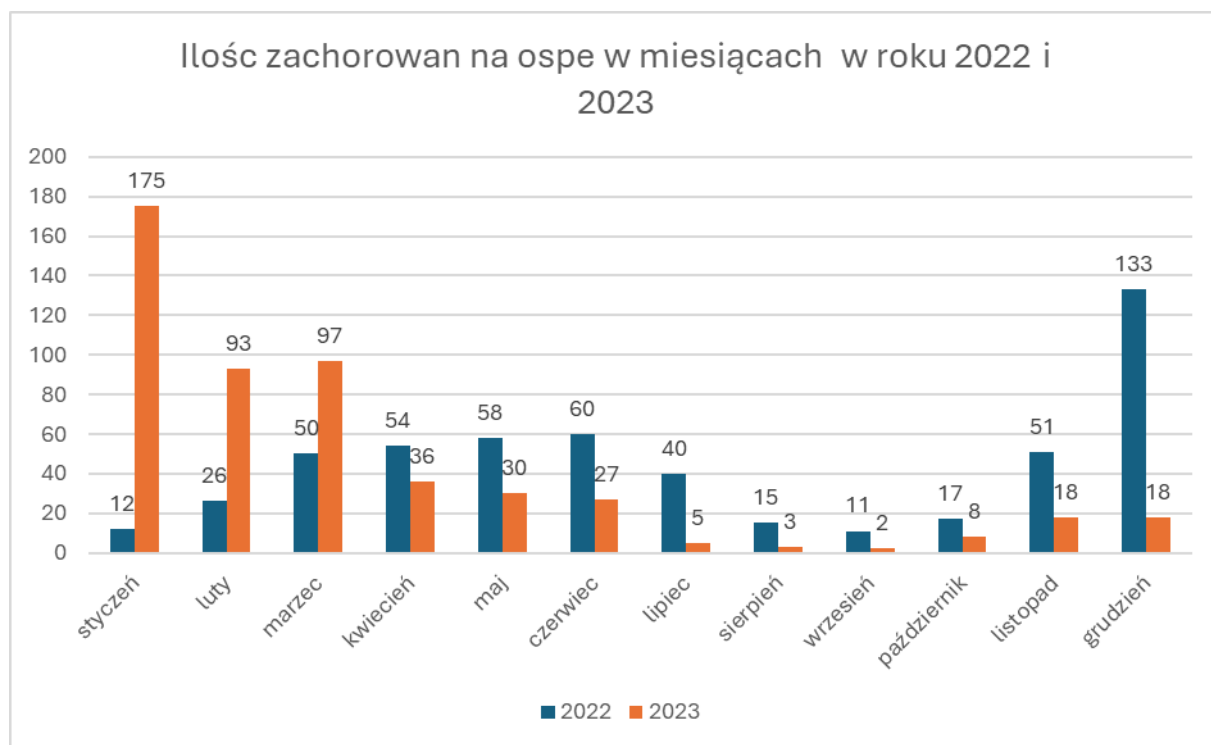
Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego

Rejestrowano następujące choroby wieku dziecięcego, tj., ospę wietrzną, świnkę (nagminne zapalenie przyusznicy). Nie rejestrowano przypadków odry i różyczki.

Wszystkie te jednostki chorobowe charakteryzują się cyklicznością zmienności liczby zachorowań. Wobec powyższego sytuację tę uznaje się za epidemicznie ustabilizowaną.

Ospa wietrzna

W roku 2023 zauważyć można utrzymującą się na stałym poziomie ilość zachorowań na ospę wietrzną. Odnotowano 512 zachorowania - w roku poprzedzającym zarejestrowano 527 takie przypadki. Obserwuje się, iż największa zapadalność na tę jednostkę chorobową rejestrowana jest w okresie trwania roku szkolnego, a zachorowaniu ulegają głównie dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym.

Świnka

W roku 2023 odnotowano 2 przypadki zachorowania na świnkę.

Choroby przenoszone drogą płciową

W roku sprawozdawczym 2023 zarejestrowano 4 przypadki zachorowania na kiłę,

1 przypadek rzeżączki, 2 przypadki chlamydii, 1 przypadek HIV. Wszystkie te zachorowania potwierdzono szczegółowymi badaniami laboratoryjnymi

Ostre infekcje dróg oddechowych, w tym grypa i infekcje grypopodobne

Grypa sezonowa

W roku sprawozdawczym 2023 w związku z zaniechaniem raportowania podejrzeń zachorowań na infekcje grypopodobne, w miejsce którego wprowadzono rejestrowanie przypadków potwierdzonych szybkim testem antygenowym, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Suchej Beskidzkiej nie dysponuje danymi o infekcjach grypopodobnych. W 2023 roku potwierdzonych przypadków zachorowań na grypę odnotowano 75.

Gruźlica

W roku 2023 w rejestrze gruźlicy odnotowano 13 nowo wykrytych przypadków, z czego każdy przypadek to gruźlica potwierdzona bakteriologicznie. Wszystkie osoby chore jak również osoby z ich otoczenia były objęte nadzorem Poradni Chorób Płuc i Gruźlicy, do której dana osoba była zadeklarowana. W roku 2023 nie wydano decyzji merytorycznych.

Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)

W roku 2023 łącznie odnotowano 694 potwierdzonych zachorowań na Covid-19, z czego około 100 wymagało hospitalizacji.

Inne choroby zakaźne notowane w 2023 roku

W omawianym okresie na terenie powiatu suskiego ponadto zarejestrowano; 52 przypadki płonicy, 24 przypadki róży, 6 przypadków zakażenia wirusem RSV potwierdzonych testem antygenowym.

Zgony z powodu chorób zakaźnych

W roku sprawozdawczym 2023 odnotowano 8 zgonów. Trzy przypadki to zgon z powodu gruźlicy, 2 spowodowane były konsekwencją zachorowania na *Clostridium difficile*. Pozostałe przypadki powiązane były z posocznicami oraz zapaleniem mózgu.

Podsumowanie

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w powiecie można uznać za dobrą. Większość notowanych zachorowań dotyczy stosunkowo niegroźnych jednostek chorobowych, które szybko rozpoznane mogą być skutecznie leczone. Podobnie jak w latach ubiegłych tak i w 2023 roku część chorób ma wyraźny charakter sezonowy i był kontynuacją wieloletnich trendów obserwowanych wcześniej.

Zakłady Opieki Zdrowotnej

W roku 2023 nadzorowano 153 placówek służby zdrowia, w tym:

- Szpital – 1,
- Zakłady Opiekuńczo Lecznicze – 2 (będące w strukturach: ZOZ w Suchej Beskidzkiej oraz Szpitala im. L. Rydygiera w Krakowie),
- Niepublicznych i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej - 20,
- Niezabiegowych praktyk lekarskich – 15,
- Zabiegowych praktyk lekarskich – 26, Indywidualnych praktyk lekarzy dentyków – 34, Grupowych praktyk lekarzy dentyków - 1,
- Praktyki pielęgniarskie – 13,
- Placówek rehabilitacyjnych – 6,
- Punkty szczepień – 22,
- Pogotowia ratunkowe – 4,
- Punkty poboru materiału do badań – 3,
- Szpital jednodniowy – 1,
- Centrum Krwiodawstwa – 1,
- Inne - 4.

Przeprowadzono 97 kontroli dotyczących stanu sanitarno – higienicznego, postępowania z odpadami medycznymi, stanu uodpornienia dzieci i młodzieży oraz warunków przechowywania preparatów szczepionkowych oraz kontroli interwencyjnych dotyczących wystąpienia ognisk szpitalnych.

Ogniska zachorowań

W roku sprawozdawczym w powiecie suskim zarejestrowano 5 ognisk epidemicznych, w tym:

- 4 ogniska szpitalne o etiologii SARS CoV-2;

- 1 ognisko szpitalne, w którym zachorowania były spowodowane *Klebsiella Pneumoniae* KPC.

Prowadzono dochodzenia epidemiczne mające na celu jak najszybszą identyfikację źródła zakażenia, przerwania dróg transmisji i wygaszenia ognisk. Pełniono nadzór nad przestrzeganiem zasad izolacji, dezynfekcją oraz odpowiednim stosowaniem środków ochrony indywidualnej.

W roku 2023 zarejestrowano spadek rozpoznawanych ognisk epidemicznych (w porównaniu z rokiem 2022 gdzie odnotowano ich 10), jak również w ilości rejestrowanych zakażeń szpitalnych.

Mniej wykrywanych było zakażeń spowodowanych przez wirus SARS CoV-2.

- Liczba pacjentów ogółem, którzy zachorowali w ogniskach, których czynnikiem był wirus SARS CoV-2 wyniosła 24, liczba personelu 0, zgonów 0.

- Liczba zachorowań w ognisku, gdzie czynnikiem była *Klebsiella Pneumoniae* to 2 pacjentów, liczba osób u których potwierdzono nosicielstwo - 3 pacjentów, personelu 0, zgonów 0.

Zakażenia szpitalne

W 2023 r. pod nadzorem PSSE w Suchej Beskidzkiej był jeden szpital w którym w wyniku czynnej rejestracji zakażeń szpitalnych w okresie sprawozdawczym zarejestrowano 265 zakażeń co stanowiło 3,9% wg osobodni

- Zakażenia szpitalne spowodowane bakterą Klebsiella pneumoniae ESBL - rozpoznano 25 przypadków, co stanowi 15% w stosunku do wszystkich Klebsiella pneumonie ESBL.

- Odnotowano wzrost wykrywanych kolonizacji, zakażeń szczepami o mechanizmie oporności MBL tj. Pseudomonas aeruginosa MBL w ilości 6 przypadków. Większość wykrytych zostało w badaniach przesiewowych lub kwalifikowane jako zakażenia pozaszpitalne. W każdym przypadku wystąpienia ogniska epidemicznego zalecano odpowiednia izolację pacjenta w oparciu o czynniki ryzyka. Zwracano uwagę na przestrzeganie pobierania badań przesiewowych przy przyjęciu.

- Odnotowano wzrost wykrywanych kolonizacji oraz zakażeń Klebsiella pneumoniae KPC. Ognisko epidemiczne o tle Klebsiella pneumoniae KPC dotyczyło oddziału neurologii z pododdziałem udarowym, prowadzono dochodzenie, w wyniku którego wskazano pacjentkę „0”. Oddział po wygaszeniu ogniska monitorowano pod kątem KPC. Wprowadzono stałą kontrolę nad przestrzeganiem pobierania badań przesiewowych. Wykryto jeden przypadek kolonizacji (w badaniu przesiewowym) Klebsiella pneumoniae OXA-48.

- Podobnie jak w roku 2022 zarejestrowano znaczący odsetek enterokoków opornych na wysokie stężenie aminoglikozydów (HLAR) – 31,4%.

W Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii Enterococcus o mechanizmie VRE stanowił 8% wszystkich hodowanych enterokoków z tego Oddziału. W związku z tym zmodyfikowano politykę antybiotykową Oddziału, przeszkolono personel w zakresie profilaktyki zakażeń szpitalnych układu moczowego.

- W 2023 r. odnotowano niski wskaźnik występowania w Szpitalu gronkowca złocistego produkującego metycylinę MRSA (zakażeń oraz kolonizacji) w stosunku do ogólnej liczby Staphylococcus aureus.

Wskaźnik w 2023 r. wyniósł 16%, dla porównania w roku 2022 wynosił 19%.

Aktualizowano standard pn. „Antybiotykowa profilaktyka okołoperacyjna” , w związku z czym spadła ilość rozpoznawanych zakażeń miejsc operowanych.

- W roku sprawozdawczym odnotowano 58 przypadków zakażenia przewodu pokarmowego Clostridioides difficile z czego 13 klasyfikowano jako szpitalne.

Dla porównania rok 2022 – 65 przypadków, z czego 14 szpitalnych.

Podjęto działania w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych poprzez zorganizowanie szkolenia : „Profilaktyka zakażeń w oddziałach szpitalnych. Dekontaminacja środowiska pobytu pacjenta z Clostridium difficile”.

Wskaźnik badań bakteriologicznych na łóżko wyniósł 37,1 (w roku 2022 - 37), w tym najwyższy w Oddziel Anestezjologii i Intensywnej Terapii 138, w Oddziale Wewnętrznym – 82.

Szczepienia

Szczepienia ochronne na terenie powiatu suskiego prowadzone były zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych przez 22 podmioty lecznicze. Szczepienia obowiązkowe były finansowane z budżetu Ministra Zdrowia.

Od 1 czerwca 2023 roku rozpoczęto ogólnopolski program powszechnych, bezpłatnych szczepień dzieci w wieku 12 i 13 lat przeciwko ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV). Szczepienie to jest finansowane ze środków publicznych dla tej grupy wiekowej, co oznacza, że rodzic nie płaci za szczepionkę i kwalifikację do szczepienia, ale jednocześnie szczepienie to jest dobrowolne (nieobowiązkowe).

W minionym roku, podobnie jak w latach poprzednich wszystkie placówki wykonujące szczepienia ochronne posiadały urządzenia chłodnicze do przechowywania szczepionek, które były zabezpieczone zamknięciem przed dostępem osób postronnych. We wszystkich punktach szczepień, w urządzeniach chłodniczych do przechowywania szczepionek zainstalowane były całodobowe systemy monitorujące temperaturę, z powiadomieniami sms na wypadek wykrytych nieprawidłowości. W 2023 roku, skontrolowano 22 tj. wszystkie placówki realizujące szczepienia ochronne. We wszystkich skontrolowanych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zachowania łańcucha chłodniczego, szczepionki były prawidłowo przechowywane w urządzeniach chłodniczych i miały aktualne daty ważności.

Magazyn szczepionek PSSE w Suchej Beskidzkiej wyposażony jest w trzy urządzenia chłodnicze, trzy UPS do podtrzymywania zasilania, dwa rejestratory z natychmiastowym powiadomieniem sms o przerwach w dostawie prądu lub przerwaniu łańcucha chłodniczego oraz agregat prądotwórczy uruchamiany w chwili przerwania dostawy prądu. Pracownicy sekcji Nadzoru Epidemiologii systematycznie monitorowali osobiście stan urządzeń chłodniczych i zakresy temperatur oraz testowali sprawność systemu monitorującego, co odnotowywane było w zeszycie monitoringu.

Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży w powiecie suskim opracowany na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji szczepień:

Rodzaj szczepienia	Stan zaszczepienia (%)- rocznik	
	2022	2023
BCG – szczepienie przeciw gruźlicy	97,62	97,97
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	96,22	79,28
Błonica i tężec	90,06	37,07
Krztusiec	90,06	37,07
Poliomyelitis	89,22	36,76
Haemophilus influenzae typu b	90,34	38,16

Wyszczepialność (procent osób zaszczepionych) w zakresie szczepień obowiązkowych objętych Programem Szczepień Ochronnych (PSO) wykonywana była na wysokim poziomie. W przypadku rocznika 2023, poziom wyszczepienia dzieci na błonicę, tężec, krztusiec, polio oraz Haemophilus influenzae jest niski, co wynika z kalendarza szczepień.

Przeprowadzono 22 kontrole w punktach szczepień, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących prawidłowego przechowywania szczepionek oraz prowadzenia kart uodpornienia dzieci i młodzieży.

Osoby uchylające się od szczepień

W 2023 r. zgłoszono 80 dzieci, których opiekunowie ustawowi uchylają się od szczepień ochronnych. W ciągu roku sprawozdawczego, opiekunowie prawni 36 dzieci, po otrzymaniu pisma Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suchej Beskidzkiej informującego o konieczności ich zaszczepienia, zgłosiło się do uzupełnienia brakujących szczepień. Ośmioro dzieci zostało odroczone tymczasowo, 2 odroczone na stałe ze względu na stan zdrowia. Skierowanie do poradni w celu ustalenia indywidualnego schematu szczepień otrzymało 13 dzieci.

Liczba niezaszczepionych dzieci w związku z uchylaniem się od obowiązku szczepień na koniec roku 2023 wynosiła w sumie 141. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Suchej Beskidzkiej wraz z punktami szczepień monitoruje ten wzrost, który może w wielu przypadkach wynikać z działań ruchów antyszczepionkowych i obaw rodziców co do bezpieczeństwa preparatów szczepionkowych i wpływu na zdrowie ich dzieci. Punkty szczepień informowane są, o konieczności wysyłania wezwań rodziców do szczepień dzieci, a lekarze o konieczności informowania o szczepieniach zalecanych i uświadamiania rodziców o konsekwencjach uchylania się od szczepień. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Suchej Beskidzkiej podejmują również kroki w tym kierunku, wysyłając do rodziców pisma dotyczące ustawowego obowiązku szczepień ochronnych. Pisma pouczające poprzedzają wdrożenie postępowania administracyjnego w razie dalszego niewywiązywania się z obowiązków.

Niepożądane odczyny poszczepienne

W ramach prowadzonego systemu ścisłego monitorowania Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych (NOP) w 2023 roku na terenie powiatu zgłoszono 1 przypadek NOP-u związany ze szczepieniem przeciw Covid-19. NOP ten zakwalifikowany został jako ciężki.

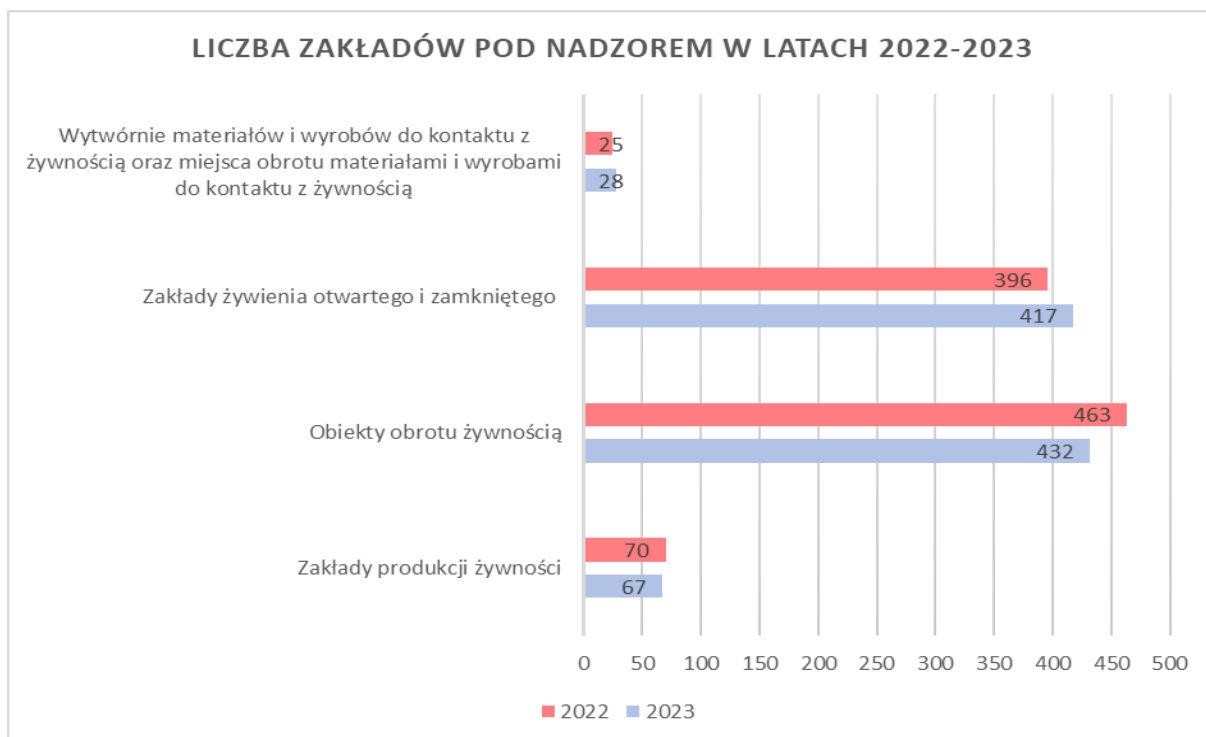
Kwalifikacji NOP-u dokonuje lekarz. Według Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r., ciężki NOP to taki, który wymaga hospitalizacji w celu ratowania zdrowia, może prowadzić do trwałego ubytku sprawności fizycznej i umysłowej, a nawet zagrożenia życia.

Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia

Ewidencja obiektów

W roku sprawozdawczym nadzorem objęto 944 zakłady, w tym:

- 67 zakładów produkcji żywności;
- 432 zakładów obrotu żywnością;
- 417 zakładów żywienia zbiorowego (otwartego i zamkniętego)
- 28 zakładów związanych z wytwarzaniem i obrotem materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Zatwierdzenia zakładów i zmiany wpisu do rejestru

W roku sprawozdawczym zatwierdzano nowe obiekty oraz dokonywano ponownych zatwierdzeń już istniejących zakładów, które zmieniały zakres działalności lub powiększały i zmieniały powierzchnię zakładów.

Przed wydaniem decyzji zatwierdzających dokonywano kontroli zakładu, którego prowadzący złożył wniosek o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. I tak w roku sprawozdawczym wykonano łącznie 103 doraźne kontrole związane z wnioskami stron o zatwierdzenie nowego zakładu, zmianą zakresu działalności oraz wnioskiem o wpis środka transportu do przewozu żywności. Najwięcej przeprowadzono kontroli w grupie zakładów żywienia otwartego oraz w zakładach obrotu żywnością – sklepach.

Ponadto, na bieżąco w ciągu roku sprawozdawczego, dokonywano zmian we wpisie do rejestru zakładów w związku z:

- zmianą prowadzącego zakład,
- zmianą danych do korespondencji, adresu korespondencyjnego,
- zmianą osobowości prawnej przedsiębiorców prowadzących zakład.

Ogółem zatwierdzono 45 nowych zakładów (w roku poprzedzającym zatwierdzono 72 nowe obiekty).

STAN SANITARNY POWIATU SUSKIEGO ZA ROK 2023
 Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Suchej Beskidzkiej
Rozdział III. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz jakość środków spożywczych

Rodzaj obiektu objęty nadzorem	Liczba obiektów nowo zatwierdzanych w 2023	Liczba obiektów nowo zatwierdzanych w 2022
Zakłady produkcji żywności	0	3
Obiekty obrotu żywnością	23	23
Zakłady żywienia otwartego i zamkniętego	22	22
Razem	45	48

W roku sprawozdawczym dokonano wpisów zakładów:

- sprzedających żywność trwałą mikrobiologicznie w opakowaniach jednostkowych lub sprzedających żywność „na odległość” w tym przez Internet,
- aptek/punktów aptecznych,
- producentów żywności w warunkach domowych.

Liczba obiektów skontrolowanych

W roku sprawozdawczym spośród 944 obiektów żywieniowo – żywnościowych oraz materiałów do kontaktu z żywnością znajdujących się w ewidencji skontrolowano 526 zakłady, tj. 55,7 %.

Liczba kontroli

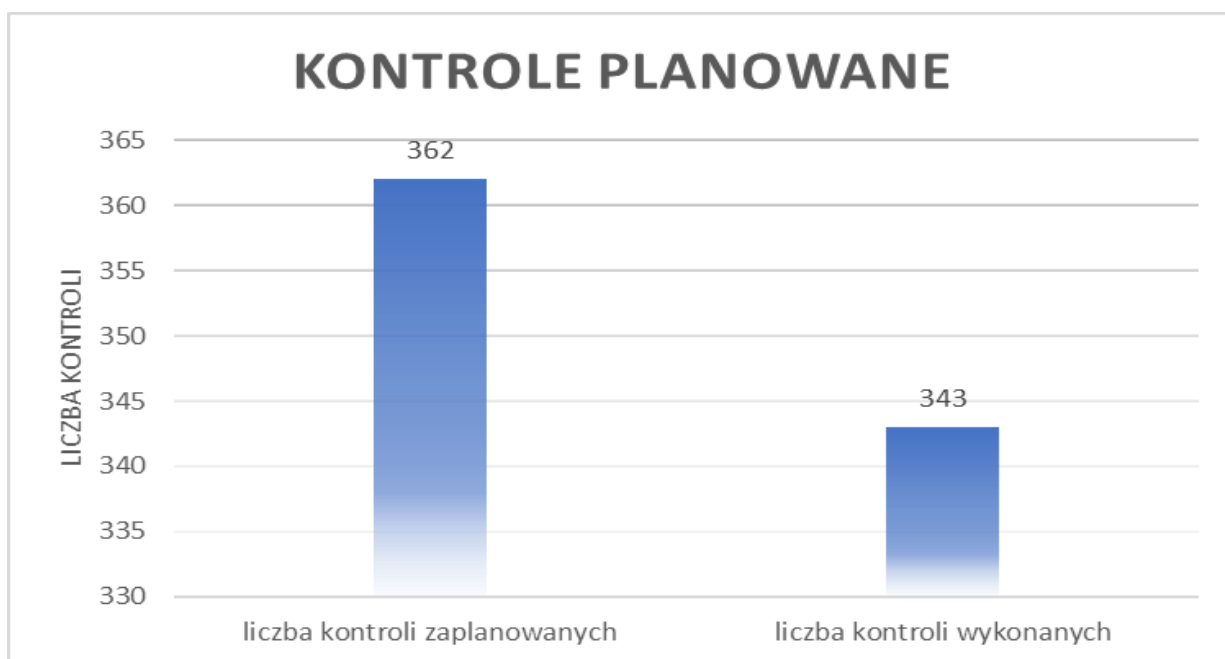
Pracownicy przeprowadzali kontrole na podstawie planu kontroli oraz na podstawie innych doraźnych poleceń wynikających z bieżącej sytuacji.

W planie pracy Sekcji NHŻŻiPU na rok 2023 zaplanowanych było łącznie 552 kontroli:

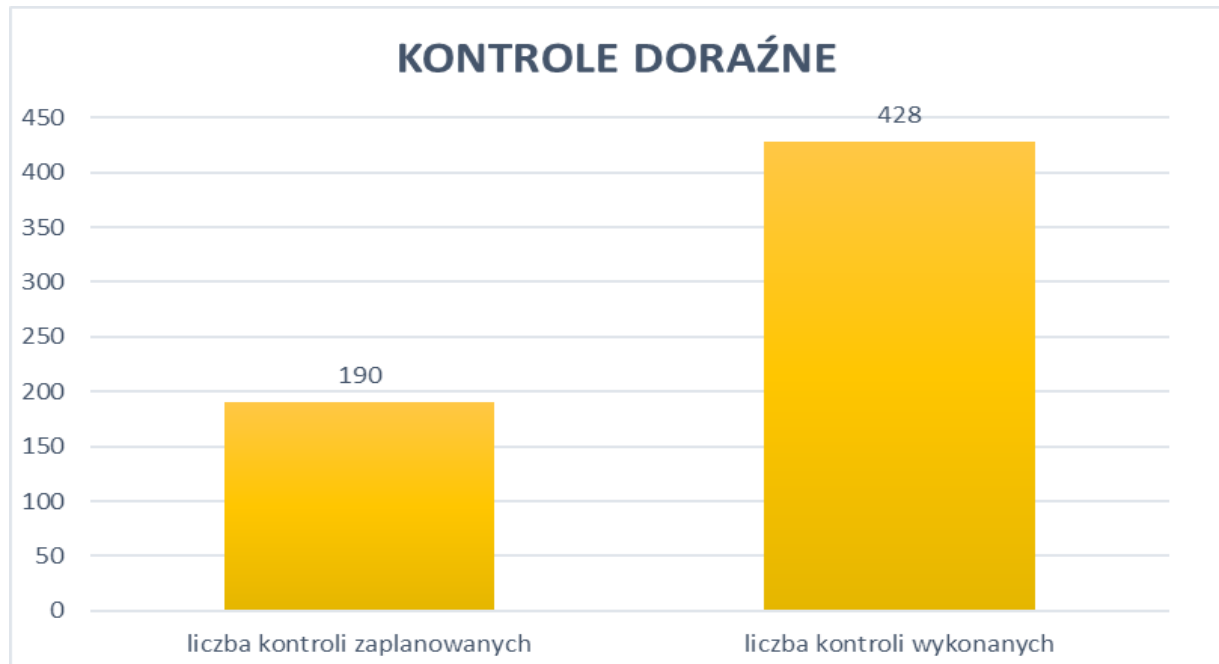
- 362 kontrole planowe
- 190 kontroli doraźnych.

W roku sprawozdawczym wykonano 771 kontroli (139,6 %), w tym:

- 343 kontrole kompleksowe, co stanowi 94,7 % wykonania planu,
- 428 kontroli doraźnych, co stanowi 225,2 % wykonania planu.

Nieplanowane działania kontrolne (kontrole dorażne) były przeprowadzone ze względu na:

- otrzymywane powiadomienia w ramach funkcjonowania systemu RASFF,
- konieczność sprawdzenia wykonania zaleceń pokontrolnych,
- wpływające wnioski przedsiębiorców o zatwierdzenie zakładu, powstanie nowych obiektów lub zmianą zakresu działalności,
- realizację planu poboru próbek,
- otrzymywanie poleceń przeprowadzenia kontroli od organów nadrzędnych (PWIS, GIS)
- sygnały obywatelskie dotyczące niewłaściwego stanu sanitarnego obiektu lub niewłaściwej jakości zdrowotnej żywności.

Wydane decyzje administracyjne

W 2023 r. wydano łącznie 54 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych uchybień, w tym:

- 2 dotyczące unieruchomienia lub przerwania działalności zakładu,
- 27 dotyczących wycofania z obrotu środków spożywczych, które pozostawały w obrocie po terminie przydatności do spożycia lub były przedmiotem powiadomień systemu RASFF.

Pozostałe decyzje dotyczyły:

- poprawy stanu sanitarno-higienicznego i technicznego pomieszczeń zakładu,
- opracowania dostosowanych do zakresu działalności elementów systemu HACCP.

Grzywny w drodze mandatu karnego

Za stwierdzone nieprawidłowości nakładano grzywny w drodze mandatu karnego.

Łącznie nałożono w 55 zakładach 86 mandatów karnych na łączną kwotę 13 150 zł.

Najwięcej mandatów, nałożono w zakładach obrotu żywnością (w 33 zakładach), w zakładach żywienia zbiorowego (w 18 zakładach).

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami, które skutkowały nałożeniem grzywny w drodze mandatu karnego, były:

- niewdrażanie i niestosowanie na bieżąco procedur opartych na zasadach systemu HACCP i instrukcji GHP,

- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po terminie przydatności lub dacie minimalnej trwałości, zafałszowanie terminu przydatności do spożycia, brak oznakowania terminem przydatności do spożycia,
- brak lub brak do wglądu orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych osób mających kontakt z żywnością,
- niewłaściwy stan w zakładach produkcji, obrotu i zakładach żywienia.
- niezachowanie należytej czystości i porządku w pomieszczeniach zakładów, brak segregacji żywności, w tym żywności w urządzeniach chłodniczych oraz brak monitoringu i urządzeń do monitoringu temperatury w urządzeniach chłodniczych i mroźniczych,
- brak zachowanej ciągłości łańcucha chłodniczego środków spożywczych łatwo psujących się.

Wnioski o ukaranie

Wniosków o ukaranie do sądu nie sporządzano.

W roku sprawozdawczym skierowano 5 wniosków do Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o nałożenie kary pieniężnej za prowadzenie działalności żywieniowo-żywnościowej niezgodnej zakresem działalności oraz prowadzenie działalności bez złożenia wniosku o wpis i zatwierdzenie zakładu. Organ nadrzędny przychylił się do 4 wniosków o ukaranie i została nałożona kara pieniężna na prowadzących zakłady. Jeden wniosek nadal jest rozpatrywany.

Liczba pobranych próbek

Badanie żywności odbywało się na podstawie planu pobierania i badania żywności w ramach krajowego monitoringu i urzędowej kontroli żywności.

Pobrano do badań łącznie 142 próbek żywności, w tym:

- 134 próbki zgodnie z planem,
- 8 próbek doraźnych.

Plan poboru próbek żywności został wykonany całości.

W roku sprawozdawczym, w ramach działań doraźnych, pobrano do badań 8 próbek doraźnych

w wytwórni wód źródlanych (woda surowa do produkcji wody źródlanej).

Nie pobierano w ramach ognisk zatruć pokarmowych.

Zakwestionowano 1 próbkę żywności, pobraną w ramach planowanej urzędowej kontroli żywności. Była to próbka owoców suszonych moreli, w której stwierdzono przekroczenie maksymalnego dopuszczalnego poziomu zawartości SO₂ w produkcie.

Działania w ramach systemu RASFF

Informacje o produktach, które nie spełniają wymagań przepisów prawnych i stanowią równocześnie potencjalne zagrożenie dla zdrowia i życia konsumentów są przesyłane w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych – RASFF.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Suchej Beskidzkiej w roku sprawozdawczym sporządził jedno własne powiadomienie RASFF dotyczące stwierdzenia przekroczenia maksymalnego dopuszczalnego poziomu zawartości SO₂ w produkcie pn.: „Morele suszone bez pestek”. Pismem do PMWIS przekazano powiadomienie informacyjne w celu podjęcia działań do systemu RASFF oraz zwrócono się o ocenę ryzyka spożycie tego produktu. Ocenę ryzyka przeprowadził Narodowy Instytut Zdrowia, który w swej ocenie stwierdził, że suszone morele nie stwarzają istotnego zagrożenia dla konsumentów, ale ze względu na

STAN SANITARNY POWIATU SUSKIEGO ZA ROK 2023
 Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Suchej Beskidzkiej
Rozdział III. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz jakość środków spożywczych

przekroczenie wymagań ustawodawstwa unijnego produkty nie powinny znajdować się w obrocie. Produkt kwestionowany wycofano z obrotu.

Łącznie w roku sprawozdawczym w ramach systemu RASFF tutejszy PPIS otrzymał 36 powiadomień. Przeprowadzono łącznie 60 kontroli na okoliczność otrzymanych powiadomień RASFF. W dwóch postępowaniach stwierdzono w obrocie środki spożywcze będące przedmiotem powiadomienia - produkty zostały zabezpieczone oraz wycofywane z rynku na podstawie decyzji administracyjnych.

Sygnaly obywatelskie

W roku sprawozdawczym wpłynęło 16 sygnałów obywatelskich dotyczących stanu sanitarnego obiektów żywnościowo-żywnościowych lub niewłaściwej jakości środków spożywczych, tj. o 1 więcej niż w roku poprzednim.

Wszystkie sygnały obywatelskie, ze względu na ich treść i charakter skutkowały podjęciem czynności wyjaśniających i kontrolnych.

Jeden sygnał obywatelski został przekazany do innego organu PIS, z uwagi na jego właściwość miejscową.

W 11 wnioskach nie wskazano imienia i nazwiska, danych adresowych i podpisu nadawcy (anonim). Stanowi to 69 % ogółem wpływających wniosków.

Lp	Łącznie	W tym anonimowe	Załatwiono w okresie sprawozdawczym			Sposób załatwienia	
			Ogółem	w tym		Zasadne	Niezasadne
				Przekazano według właściwości innej instytucji	Załatwiane we własnym zakresie		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	16	11	16	1	15	6	9

Sygnały dotyczyły następujących grup obiektów:

Rodzaj obiektów	Liczba wniosków	
	razem	w tym zasadnych
0	1	2
Zakłady produkcji – piekarnie	1	0
Zakłady produkcji – produkcja żywności w warunkach domowych	1	1
Zakłady obrotu żywnością - sklepy, super i hipermarkety	8	4
Zakłady obrotu żywnością – inne zakłady obrotu żywnością	1	0
Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego - restauracje	1	0
Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego - małe gastronomie	3	1
RAZEM	15	6

Tematy poruszane w sygnałach obywatelskich:

lp.	wniosek	ilość /w tym zasadnych
1.	Niewłaściwa jakość zdrowotna środków spożywczych	7/2
2.	Niewłaściwy stan sanitarny obiektów	4/2
3.	Nieprawidłowości dotyczące przechowywania odpadów	2/1
4.	Działalność bez zatwierdzenia	2/1

Nadzór nad jednostkami systemu oświaty w zakresie spełnienia wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach w roku 2023

STOŁÓWKI SZKOLNE I PRZEDSZKOLNE

Stołówki szkolne, w tym stołówki szkolne w systemie cateringowym

W grupie tej rejestrowano 44 zakłady, w tym 17 działających w systemie cateringowym.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 27 zakładów (11 cateringowych) przeprowadzając 32 kontrole (w tym 17 w zakładach cateringowych).

W jednym zakładzie podczas czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości w zakresie utrzymania czystości i porządku, co skutkowało nałożeniem grzywny w drodze mandatu karnego w wysokości 200 zł.

W trakcie roku sprawozdawczego wpłynął 1 anonimowy sygnał obywatelski dotyczący zatrudniania pracowników bez aktualnych orzeczeń lekarskich a dotyczył tego samego obiektu. W wyniku kontroli interwencyjnej nie potwierdzono zasadności sygnału ale stwierdzono inne uchybienia natury sanitarnej, które skutkowały nałożeniem grzywny w wysokości 100 zł.

Podczas kontroli w 18 zakładach (w tym 11 w systemie cateringowym) przeprowadzono ocenę sposobu żywienia w zakresie stosowania Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. *w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.*

Podczas oceny jadłospisu użyto i wypełniono załącznik do protokołu check listę, która została przekazana przez MPWIS pismem z dnia 10 lutego 2017 r., znak: NZ.900.2.1.2017. Dla dzieci szkolnych oceniano tylko obiad, przyjmując dla danej grupy wiekowej średnią masę ciała i umiarkowaną aktywność fizyczną oraz przyjmując, iż posiłki obiadowe stanowią od 30% do 35% dziennego zapotrzebowania energetycznego.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Stołówki w przedszkolach, w tym stołówki w przedszkolach w systemie cateringowym

W grupie tej rejestrowano 29 zakładów, w tym 13 zakładów działających w systemie cateringowym.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 12 zakładów (6 cateringowych) przeprowadzając 17 kontroli (w tym 7 w zakładach cateringowych).

W trakcie kontroli kompleksowych w 10 stołówkach (w 6 działających w systemie cateringowym) przeprowadzono ocenę sposobu żywienia. Kontrolą objęto stosowanie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. *w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.*

Dla dzieci przedszkolnych oceniano śniadania, obiad i podwieczorek, przyjmując, iż posiłki podawane w przedszkolu stanowią 75% dziennego zapotrzebowania energetycznego.

W 1 zakładzie stwierdzono nieprawidłowości, tj.:

- brak porcji z grupy mięsa, jaja orzechy,
- brak porcji owoców i warzyw w podwieczorku,
- nieprawidłowo obliczona kaloryczność posiłków (nie dla tej grupy wiekowej).

Na powyższe zostały wydane zalecenia pokontrolne, które zostały wykonane.

STOŁÓWKI W ZAKŁADACH SPECJALNYCH I WYCHOWAWCZYCH

W grupie tej rejestrowano 3 zakłady, w tym 1 zakład działający w systemie cateringowym.

Skontrolowano wszystkie zakłady, wykonując 3 kontrole kompleksowe, podczas których podjęto ocenę sposobu żywienia w zakresie stosowania Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. *w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.*

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę do spożycia

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 338 z późn. zm.) jak również na podstawie:

- Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 537, z późn. zm.)
- Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W ramach nadzoru nad jakością wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Suchej Beskidzkiej m.in. weryfikuje wywiązywanie się przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych oraz podmiotów dostarczających lub wykorzystujących wodę pochodzącą z ujęć indywidualnych z realizacji badań jakości wody zgodnie z ustalonym harmonogramem i terminowym przekazywaniem sprawozdań z badań jakości wody. Gromadzi, weryfikuje, analizuje i ocenia dane uzyskane w wyniku prowadzonego monitoringu jakości wody, informuje właściwego starostę/burmistrza/wójta o jakości wody na nadzorowanym terenie, wykonuje badania wody zgodnie z ustalonym na dany rok planem działania, wydaje okresowe i obszarowe oceny jakości wody.

W roku 2023 ewidencjonowano ogółem 57 wodociągów zaopatrujących ludność powiatu suskiego w wodę do spożycia.

Rodzaj wodociągu		Liczba wodociągów w powiecie suskim
Wodociąg o produkcji	≤ 100 m ³ /d	11
	100 - 1000 m ³ /d	12
	1001 - 10000 m ³ /d	1
Inne podmioty zaopatrujące w wodę	<100 m ³ /d	33
Razem		57

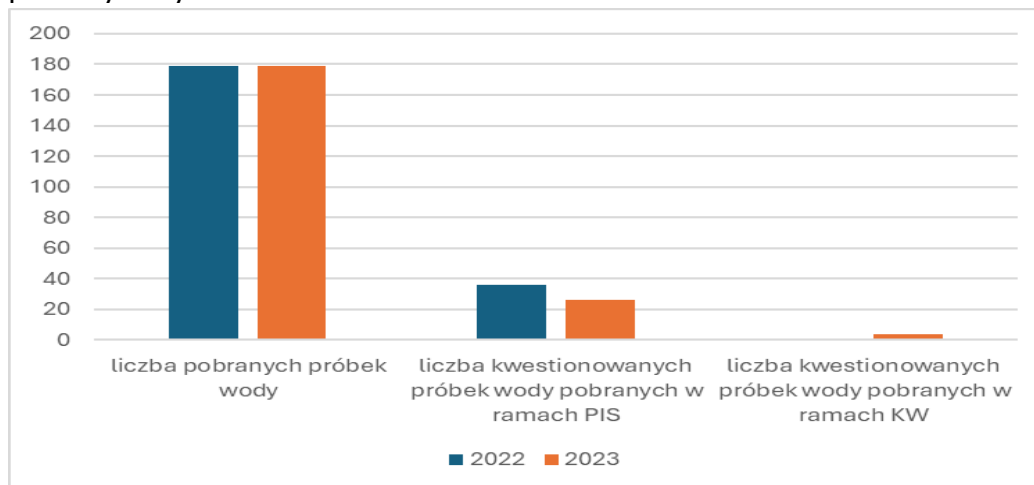
Tabela 1. Podział wodociągów ze względu na ilość produkowanej wody oraz liczbę zaopatrywanej ludności

W roku 2023 r. przeprowadzono trzy kontrole planowe wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach nadzoru nad jakością wody do spożycia skontrolowano 57 wodociągów: 24 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia oraz 33 inne podmioty zaopatrujące w wodę, w których podejmowano czynności w ramach nadzoru nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody.

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suchej Beskidzkiej pobrali z wodociągów 179 planowych próbek wody do spożycia oraz 1 próbkę pozaplanową, spośród których zakwestionowano 26 z nich. Na podstawie sprawozdań z badania wody

wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządców wodociągów zbiorowego zaopatrzenia oraz innych podmiotów zaopatrujących w wodę zakwestionowano 4 próbki. Reasumując w roku 2023 r. w nadzorowanych wodociągach zakwestionowano jakość wody łącznie w 30 próbkach. Zestawienie porównawcze dwóch ostatnich lat przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 1. Porównanie dwóch okresów sprawozdawczych w zakresie liczby kwestionowanych próbek wody. PIS – próbki wody pobrane przez przedstawiciela Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, KW - próbki wody pobrane przez zarządców wodociągu.

Porównując dwa ostatnie okresy sprawozdawcze, kwestionowane próbki wody w 2022 roku stanowiły 20% wszystkich pobranych próbek wody przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suchej Beskidzkiej, natomiast w roku 2023 roku stanowiły 15% pobranych (nie uwzględniono kwestionowanych próbek pobranych w ramach kontroli wewnętrznej).

W roku 2023 w nadzorowanych wodociągach zbiorowego zaopatrzenia oraz innych podmiotach zaopatrujących w wodę wydano 16 decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia (6 wydanych decyzji dotyczyły wodociągów zbiorowego zaopatrzenia, 1 decyzja dotyczyła obiektu noclegowego, w związku z zgłoszeniem wystąpienia objawów chorobowych u uczestników zorganizowanego wypoczynku, pozostałe stanowiły inne podmioty zaopatrujące w wodę) oraz 14 decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia (2 wydane decyzje dotyczyły wodociągów zbiorowego zaopatrzenia, pozostałe stanowiły inne podmioty zaopatrujące w wodę).

W przypadku nieznacznego przekroczenia parametru mętność Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Suchej Beskidzkiej wydawał informację do zarządcy wodociągu lub umarzał postępowanie administracyjne w związku przedstawieniem tutemu Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu sprawozdania z badania wody w zakresie kwestionowanego parametru.

Przyczyną wydania decyzji stwierdzającej brak przydatności wody do spożycia przez ludzi była stwierdzona obecność bakterii grupy coli, *Escherichii coli*, enterokoków, które uznawane są za odpowiednie wskaźnik zanieczyszczenia kałowego wody. Wykrycie tych drobnoustrojów powinno skłaniać do dalszych działań w szczególności zmierzających do poszukiwania potencjalnych przyczyn zanieczyszczenia np. niewłaściwego uzdatniania wody lub braku szczelności systemu dystrybucyjnego.

Decyzję warunkowej przydatności wody do spożycia wydawano głównie ze względu na zanieczyszczenia mikrobiologiczne wody [ogólna liczba mikroorganizmów w $(22\pm 2)^{\circ}\text{C}$ po $(68\pm 4)\text{h}$,], a także przekroczenie zalecanego zakresu wartości dla parametrów fizykochemicznych: mętność, glin, żelazo i mangan.

Przekroczenie wartości powyższych parametrów wskaźnikowych może świadczyć o nieprawidłowościach w procesach uzdatniania wody lub w funkcjonowaniu instalacji wodnej lub prowadzić do zmian organoleptycznych wody.

Zarządcy wodociągów zbiorowego zaopatrzenia lub innych podmiotów zaopatrujących w wodę, w których stwierdzono przekroczenie parametrów mikrobiologicznych lub fizykochemicznych niezwłocznie podejmowali działania naprawcze w celu doprowadzenia jakości wody do wartości określonej w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) Skuteczność prowadzonych działań naprawczych potwierdziły przedłożone przez zarządców wodociągów wyniki badań wody.

Suma wydanych decyzji administracyjnych w ostatnich dwóch latach była na zbliżonym poziomie, jednak należy zwrócić uwagę, iż w bieżącym roku sprawozdawczym ilość wydanych decyzji o braku przydatności wody do spożycia była dwukrotnie większa w stosunku do roku poprzedniego, natomiast w kwestii decyzji stwierdzającej warunkową przydatność wody do spożycia w roku 2022 było wydanych o dziesięć decyzji więcej niż w roku 2023. Powyższe informacje zostały zamieszczone w tabeli nr 2.

Decyzja stwierdzająca	Liczba wydanych decyzji w roku 2022	Liczba wydanych decyzji w roku 2023
brak przydatności wody do spożycia	8	16
warunkową przydatność wody do spożycia	24	14
Razem	32	30

Tabela 2. Liczba wydanych w roku 2022 oraz w 2023 decyzji o braku przydatności wody do spożycia oraz warunkowej przydatności wody do spożycia w wodociągach nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suchej Beskidzkiej.

Na koniec 2023 roku wszystkie wodociągi objęte nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suchej Beskidzkiej określono jako odpowiadające wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). W okresie sprawozdawczym jakość wody we wszystkich wodociągach spełniała wymagania sanitarne.

W nadzorowanych wodociągach prowadzono badania wody w ramach monitoringu parametrów grupy A i B. Z uzyskanych wyników – w tym z kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw wodociągowych zostały sporządzone oceny przydatności wody do spożycia informujące o jej jakości burmistrzów i wójtów gmin na terenie powiatu suskiego.

Prowadzono bazę danych w zakresie jakości wody Woda-Excel, w ramach której aktualizowano dane dotyczące nadzorowanych wodociągów.

Ciepła woda użytkowa

W 2023 roku pobierano próbki ciepłej wody użytkowej do badań laboratoryjnych na obecność bakterii z rodzaju *Legionella sp.*. Bakterie te mogą powodować niebezpieczną chorobę zwaną legionellozą lub być przyczyną zachorowań na gorączkę Pontiac.

Corocznie typowane są obiekty, w których wykonywane są badania wody pod kątem występowania bakterii z rodzaju *Legionella sp.* w instalacji ciepłej wody użytkowej. Na rok 2023 zaplanowano do wyżej wymienionych badań 10 obiektów w tym:

- 3 podmioty wykonujące działalność leczniczą,
- 2 obiekty w kategorii inne,
- 1 obiekt z kategorii higieny dzieci i młodzieży,
- 4 obiekty hotelowe.

Pobrano 42 zaplanowane próbki oraz doraźnych 8 próbek. W dwóch obiektach z kategorii hotele oraz w obiekcie z kategorii inne (inna jednostka pomocy społecznej) w których prowadzone były badania ciepłej wody użytkowej stwierdzono skażenie sieci na poziomie średnim.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w związku z powyższym wydał decyzje nakazujące doprowadzenie jakości wody do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Zarządcy obiektów wykonali skuteczne działanie naprawcze, przedstawiając tutejszemu Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu wyniki potwierdzające doprowadzenie ciepłej wody użytkowej do wymagań. We wszystkich pozostałych obiektach woda spełniała wymagania mikrobiologiczne, jakim powinna odpowiadać ciepła woda określona w załączniku nr 5 do ww. rozporządzenia, nie stwierdzono skażenia sieci bakteriami *Legionella sp.*

Na terenie powiatu suskiego nie odnotowano zgłoszeń dotyczących zachorowań na legionellozę.

Podsumowanie

Na koniec 2023 roku we wszystkich nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suchej Beskidzkiej wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz innych podmiotach zaopatrujących w wodę stwierdzono przydatność wody do spożycia. Niemniej nadal jednak występują problemy z zapewnieniem wody do spożycia o odpowiedniej jakości. Dotyczy to w głównej mierze wody pobieranej w innych podmiotach zaopatrujących w wodę (m.in. szkoły, przedszkola, przychodnie zdrowia), w których jako metodę uzdatniania wody surowej polega na okresowej dezynfekcji wody podchlorynem sodu lub zainstalowane są wyłącznie lampy UV. Nie są stosowane złożone technologie uzdatniania wody.

Podsumowując na koniec roku 2023 mieszkańcom powiatu suskiego, korzystających z nadzorowanych wodociągów jest dostarczana woda pitna zgodna z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

W 2023 r. w ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego skontrolowano ogółem 210 obiektów użyteczności publicznej, w tym:

- ustępy publiczne,
- pływalnie,
- domy pomocy społecznej oraz inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej,
- obiekty hotelarskie oraz inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie,
- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług,
- dworce autobusowe,
- dworce i stacje kolejowe,
- tereny rekreacyjne,
- cmentarze,
- domy przedpogrzebowe,
- pozostałe obiekty użyteczności publicznej (m. in. środki transportu, pralnie poza szpitalne, obiekty sportowe, targowiska, stacje paliw, domy kultury, trasy i szlaki turystyczne i in.).

Zakres kontroli obejmował m.in. stan sanitarno- techniczny pomieszczeń i wyposażenia, gospodarkę odpadami komunalnymi, zaopatrzenie obiektu w wodę przeznaczoną do spożycia, sposób odprowadzanie nieczystości płynnych, przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych w obiektach i .

Ustępy publiczne

W ewidencji w 2023 r. znajdowało się 18 ustępów publicznych, w tym 4 ustępy ogólnodostępne. przeprowadzono kontrolę sanitarną w 12 z nich, w tym 1 ustęp ogólnodostępny. Pod względem sanitarno - higienicznym i technicznym nie stwierdzono nieprawidłowości.

Pływalnie

Na terenie powiatu suskiego na koniec roku 2023 ewidencjonowano 4 kryte pływalnie tj.:

- Pływalnię w Hotelu „Beskidzki Raj”, 34-205 Stryszawa 667 zarządzaną przez Wilga Sp. z o.o.
- Pływalnię w Hotelu „Jawor”, 34-223 Zawoja 1847 zarządzaną przez JAMA – TOUR Marek Kukła Spółka Komandytowo - Akcyjna
- Krytą Pływalnię w Naprawie, Naprawa 700, 34-240 Jordanów Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Promocji w Jordanowie
- Krytą Pływalnię w Suchej Beskidzkiej, 34-200 Sucha Beskidzka, ul. Zielona 1

Kontrola jakości wody basenowej stanowi kolejny ważny element nadzoru sanitarnego, który opiera się na:

- badaniu próbek wody zgodnie z harmonogramem ustalonym z właściwym państwowym inspektorem sanitarnym,
- prowadzeniu obserwacji bieżącej wody,
- monitorowaniu określonych parametrów każdego dnia funkcjonowania pływalni,

- informowaniu Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz użytkowników pływalni o wystąpieniu sytuacji mogących negatywnie wpływać na jakość wody.

Prowadzenie kompleksowej kontroli jakości wody na pływalni leży w obowiązku zarządcy, który jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo osób kąpiących się.

W 2023 roku skontrolowano wszystkie 4 ewidencjonowane pływalnie w ramach kontroli planowych, pod względem sanitarnym i technicznym nie stwierdzono nieprawidłowości. W ramach prowadzonego nadzoru pobrano 34 próbki wody na pływalniach. Kwestionowano 13 z nich. Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów dotyczyły trzech spośród czterech pływalni. W siedmiu pobranych próbkach stwierdzono przekroczenia w zakresie parametrów mikrobiologicznych: liczby bakterii *Legionella sp.* (w 4 próbkach), ogólna liczba mikroorganizmów w 36±2°C po 48 h w 1 ml (w 3 próbki), W zakresie parametrów fizykochemicznych stwierdzono przekroczenia zalecanych norm dla mętność, azotanów, sumy THM oraz chloroformu. W związku z powyższym wydano 3 decyzje nakazujące doprowadzenie wody na pływalni do odpowiedniej jakości, 2 nakazujące wyłączenie z użytkowania natrysków. Zarządcy pływalni po podjętych działaniach naprawczych, przedstawili sprawozdania z badania wody potwierdzające doprowadzenie wody do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. *w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach* (tj. Dz. U. z 2022 poz. 1230). Tutejszy Inspektor Sanitarny wydał 4 zbiorcze roczne oceny pływalni za okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Wszystkie cztery pływalnie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami. Zakres stwierdzonych uchybień, został opisany w protokole rocznej oceny wody na pływalni. Nieprawidłowości w poszczególnych pływalniach miały zróżnicowany charakter oraz różny stopień wpływu na jakość wody.

Kąpieliska

Na terenie powiatu suskiego w roku 2023 nie ewidencjonowano obiektów z kategorii kąpieliska.

Domy Pomocy Społecznej i inne jednostki pomocy społecznej

W nadzorze znajdują się 3 domy pomocy społecznej prowadzące całodobowe świadczenia. W 2023 r. kontroli poddano wszystkie obiekty znajdujące się w tej kategorii. W nadzorze znajduje się 7 obiektów z kategorii innych jednostek pomocy społecznej, spośród których skontrolowano 3 obiekty.

Pod względem sanitarnohigienicznym i technicznym nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższych grupach.

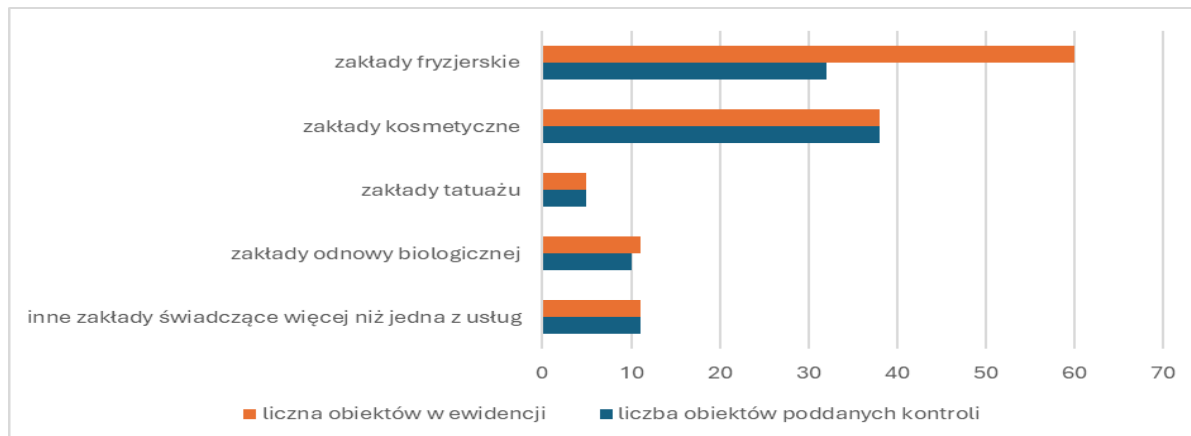
Obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

W roku 2023 w ewidencji były ogółem 42 obiekty hotelarskie, z których skontrolowano 21. Ponadto ewidencjonowano 93 inne obiekty, w których świadczone są usługi noclegowe. Do tej grupy obiektów należą głównie obiekty świadczące usługi agroturystyczne i pokoje gościnne. W powyższych obiektach w roku 2023 przeprowadzono 2 kontrole.

Stan sanitarny i techniczny w powyższych obiektach nie budził zastrzeżeń, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

Pod nadzorem tutejszego Inspektora Sanitarnego w 2023 roku znajdowały się ogółem 125 obiektów. Na poniższym wykresie przedstawiono liczbę skontrolowanych obiektów w stosunku do liczby obiektów znajdujących się w ewidencji w 2023 roku.

Wykres 1. Liczba przeprowadzonych kontroli sanitarnych w roku 2023 w stosunku do liczby obiektów w ewidencji

W powyższych obiektach przeprowadzono 96 kontroli sanitarnych, w trzech obiektach (1 zakład kosmetyczny oraz 2 zakłady fryzjerskie) stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarnohigienicznego, w konsekwencji wydano 3 decyzję rachunkowe i przeprowadzono trzy kontrole doraźne, sprawdzające wykonanie zaleceń, w celu doprowadzenie do właściwego stanu sanitarnego wyposażenia, sprzętu wykorzystywanego podczas świadczonych usług.

Dworce autobusowe i przystanki komunikacji publicznej

W rejestrze figuruje 9 obiektów, wszystkie widnieją jako przystanki komunikacji publicznej. W grupie tej w roku 2023 skontrolowano 8 z nich. Kontrole nie wykazały uchybień.

Dworce i stacje kolejowe

W ewidencji znajdują się 4 obiekty, skontrolowano 2 dworce. Stan sanitarny i techniczny nie budził zastrzeżeń, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Tereny rekreacyjne

W ewidencji obiektów będących „terenami rekreacyjnymi” objętych nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suchej Beskidzkiej na koniec 2023 r. widniało 45 obiektów (plac zabaw, piaskownice, siłownie plenerowe, skateparki). Kontroli poddano 11 z nich. Nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie nie stwierdzono.

Cmentarze

W rejestrze ujętych jest 30 obiektów. W roku 2023 przeprowadzono kontrolę 12 z nich. kontrole nie wykazały nieprawidłowości z wyjątkiem 1 kontroli doraźnej interwencyjnej dotyczącej nieprawidłowego stanu higieniczno-sanitarnego, w zakresie której wydano zalecenia pokontrolne, wydano decyzję rachunkową i przeprowadzono kontrolę doraźną, sprawdzającą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Domy przedpogrzebowe/Zakłady pogrzebowe

W rejestrze występowało 11 obiektów. W grupie tej w roku 2023 nie przeprowadzano kontroli.

Inne obiekty

W rejestrze Nadzoru Higieny Komunalnej w roku 2023 w grupie tej były 179 obiektów. Są to m.in. obiekty sportowe, targowiska, szlaki turystyczne, parkingi i postoje leśne, domy kultury, firmy transportowe, samochody do przewozu zwłok i szczątków, przedsiębiorstwa wodociągowe i inne. Skontrolowano 31 obiektów, kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

W 2023 roku skontrolowano również 1 środek transportu oraz 4 samochody do przewozu zwłok i szczątków ludzkich, w zakresie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ekshumacje i transport zwłok

W roku 2023 wydanych zostało 12 decyzji zezwalających na ekshumację, 3 decyzje umarzające wszczęte postępowanie (w związku ze złożonym wnioskiem Wnioskodawcy).

Kontrole sanitarne w związku z warunkami przeprowadzenia ekshumacji, transportu szczątków nie wykazały nieprawidłowości. Pracownicy wykonujący ekshumacje byli prawidłowo przygotowani poprzez zastosowanie odpowiedniej odzieży ochronnej. Szczątki prawidłowo zabezpieczone.

Wydano także 12 postanowień pozytywnie opiniujących wnioski na sprowadzenie do Rzeczypospolitej Polskiej zwłok lub prochów ludzkich. Wydano również 1 decyzję dotyczącą wywozu prochów ludzkich poza granice Rzeczypospolitej Polskiej.

Skargi i wnioski

W ubiegłym roku nie zarejestrowano skarg na działalność Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suchej Beskidzkiej.

Tutejsza Sekcja Nadzoru Higieny Komunalnej w roku 2023 rozpatrywała 10 wniosków.

Wnioski załatwiane przez Sekcję Nadzoru Higieny Komunalnej dotyczyły:

- nieprawidłowego stanu sanitarnego lokalu mieszkalnego. W związku z czym przeprowadzono wizję lokalną wraz z pracownikiem urzędu miasta oraz straży miejskiej. Przeprowadzona wizja lokalna nie dała podstaw do wszczęcia postępowania administracyjnego.
- podejrzenia zagnieżdżenia się gryzoni na posesji prywatnej. Podjęto czynności wyjaśniające polegające na przeprowadzeniu wizji lokalnej posesji i jego otoczenia, podczas których nie stwierdzono obecności gryzoni, jak również śladów ich bytowania – nie stwierdzono stanu powodującego zagrożenie chorobami zakaźnymi.
- podejrzenia o nieprawidłowej gospodarce ziemią pochodzącą z cementarza. Niezwłocznie podjęto czynności kontrolne, podczas których stwierdzono nieprawidłowości. Zarządca podjął działania zmierzające do usunięcia stwierdzonych uchybień. Za czynności wykonane w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego wydano decyzję płaćniczą.
- świadczenia usług fryzjerskich w obiekcie bez uprzednio wydanej opinii sanitarnej (odbior pomieszczeń przed uruchomieniem obiektu). Dokonano wizji lokalnej, właściciel obiektu był w trakcie przygotowywania zakładu do świadczenia usług fryzjerskich. Po ich zakończeniu pod względem technicznym właściciel złożył wniosek o odbiór pomieszczeń w celu wydania opinii sanitarnej.
- podejrzeniem pogryzienia przez pluskwy gościa hotelu. Niezwłocznie podjęto czynności kontrolne, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości. Wyniki kontroli zostały opisane w protokole kontroli – brak podstaw do wszczęcia postępowania administracyjnego.

- niewłaściwej gospodarki odpadami komunalnymi oraz podejrzenia zagnieżdżenia się pluskiew w obiekcie noclegowym. Wniosek uznano za częściowo zasadny, gdyż zarządca obiektu wczasowo - wypoczynkowego potwierdził, że pojawił się problem owadów: pluskiew, który niezwłocznie został zlikwidowany. Wyniki kontroli zostały opisane w protokole kontroli.
- niewłaściwego stanu sanitarnohigienicznego zakładu kosmetycznego oraz nieprzestrzeganie przepisów w zakresie zakazu palenia podczas świadczenia usług. Podjęto czynności kontrolne, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości zawartych we wniosku. Wyniki kontroli zostały opisane w protokole kontroli.
- niewłaściwej higieny pracy w trakcie świadczenia usług w salonie kosmetycznym. Przeprowadzono kontrolę sanitarną, w trakcie której nie stwierdzono żadnych uchybień w zakresie opisanym we wniosku. Wniosek uznano za bezzasadny.
- pogryzienia przez owady gościa domu wypoczynkowego. Wniosek po dwóch dniach od zgłoszenia został wycofany przez osobę bezpośrednio zainteresowaną.
- nieprawidłowego stanu sanitarnego lokalu mieszkalnego oraz nieprzyjemnego zapachu części wspólnych wydostający się z opisanego mieszkania. W związku z czym przeprowadzono wizję lokalną wraz z administratorem bloku. Przeprowadzona wizja lokalna nie dała podstaw do wszczęcia postępowania administracyjnego.

Podsumowanie

Podsumowując stan sanitarny nadzorowanych przez tutejszą Sekcję Nadzoru Higieny Komunalnej obiektów ocenia się jako dobry, nie budzący zastrzeżeń oraz nie stanowiący zagrożenia dla zdrowia mieszkańców. Stwierdzono nieprawidłowości w 4 obiektach użyteczności publicznej. Nieprawidłowości stwierdzono w grupie obiektów fryzjerskich, kosmetycznych oraz na cmentarzu.

Na koniec roku sprawozdawczego wszystkie obiekty spełniają wymagania sanitarnohigieniczne oraz techniczne.

W związku III Igrzysk Europejskich Kraków-Małopolska, które odbyły się w dniach 21 czerwca – 2 lipca 2023 r. przeprowadzono 14 kontroli sanitarnych na temat stanu przygotowań do organizacji przedmiotowego wydarzenia. W szczególności nadzorem zostały objęte obiekty zakwaterowania, które mogły stanowić zaplecze noclegowe, w tym dla kibiców oraz inne mające znaczenie dla ruchu turystycznego m.in. stacje paliw, dworce autobusowe, środki transportu.

Wszystkie nadzorowane obiekty każdorazowo były kontrolowane w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 *o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych* (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 276 z późn. zm.) – w obiektach znajdowały się informacje, w postaci tabliczek o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych, zawierająca oznakowanie słowne oraz graficzne.

Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi w szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych

Pion higieny dzieci i młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Suchej Beskidzkiej w 2023 r. przeprowadził 81 kontroli sanitarnych w 77 stałych placówkach nauczania i wychowania, realizując planowane kontrole kompleksowe.

Na będących w ewidencji 116 obiektów stałych skontrolowano:

- 2 żłobki;
- 3 kluby dziecięce ;
- 22 przedszkola;
- 17 szkół podstawowych;
- 1 liceum ogólnokształcące;
- 18 zespołów szkół;
- 2 placówki z pobytem całodobowym;
- 9 placówek wsparcia dziennego i wychowania pozaszkolnego;
- 3 placówki rekreacyjne.

Ponadto prowadzono kontrole sezonowe (*kontrole turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży zima/lato*) w liczbie 99 (37% turnusów zarejestrowanych w bazie MEN).

Łącznie w 2023 roku przeprowadzono 180 kontroli sanitarnych.

Stan sanitarno-techniczny placówek oświatowo-wychowawczych

W 2023 roku spośród 77 skontrolowanych placówek nauczania i wychowania 7 placówek nie spełniało wymagań higieniczno-sanitarnych (3 szkoły podstawowe i 4 zespoły szkół). W ogólnej ocenie stwierdza się jednak, że stan techniczny budynków ulega sukcesywnej poprawie. Jest to wynik realizacji decyzji PPIS wydanych w latach ubiegłych oraz pozyskaniem przez samorządy lokalne funduszy z programów unijnych.

W porównaniu z poprzednimi latami należy stwierdzić, że liczba placówek w złym stanie technicznym kształtuje się na podobnym poziomie. W 2021 roku 3% placówek wymagało poprawy technicznej, natomiast w roku 2022 – 6,4%. W ogólnej ocenie stwierdza się jednak, iż stan techniczny budynków ulega sukcesywnej poprawie w związku z realizacją decyzji wydanych w latach ubiegłych oraz pozyskaniem przez samorządy lokalne funduszy z programów unijnych. Jak zwykle znaczny zakres prac wykonywany jest w placówkach w okresach w których w szkołach nie prowadzi się zajęć stacjonarnych t.j. ferie zimowe i wakacje.

Jak w poprzednich latach w 2023 roku prace te miały na celu poprawę ich stanu technicznego i estetycznego. W szczególności dotyczyły poprawy stanu sanitarno-technicznego dróg, przejść oraz remontu boisk, terenów sportowych, placów zabaw dla dzieci, remontu ciągów komunikacyjnych, sal zajęć, poprawy warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, dostosowania mebli do wzrostu dzieci oraz posiadania certyfikatów na meble i sprzęt sportowy. Ponadto zakupiono nowe komputery do pracowni komputerowych. Nastąpiła poprawa w zakresie zapewnienia wystarczających środków do higieny osobistej w sanitariatach, jak i stanu sanitarnohigienicznego toalet. Przeprowadzono także remonty, które obejmowały bloki żywieniowe. Ponadto wykonywano prace konserwatorsko-porządkowe, które obejmowały generalne sprzątanie wszystkich pomieszczeń szkół, konserwację urządzeń sanitarnych, naprawę sprzętu szkolnego

(krzesła/stoliki), porządkowanie terenów zielonych i boisk sportowych, pracowni komputerowych i innych pracowni.

Ocena warunków do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży

W 2023 r. kontrolując palcówki nauczania i wychowania stwierdzono, że zapewnione zostały w nich właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej: zapewniono odpowiedni stan techniczny urządzeń, bieżącą ciepłą wodę, środki higieny osobistej.

Ocena dostosowania mebli szkolnych i przedszkolnych do wymagań ergonomii

W 2023 r. przeprowadzono ocenę dostosowania mebli do wzrostu przedszkolaków i uczniów w 35 przedszkolach, w 31 szkołach podstawowych oraz 1 liceum ogólnokształcącym. Łącznie oceniono 2551 stanowisk. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Możliwość pozostawienia podręczników przez uczniów w szkołach

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 1604), § 4a określa, iż w pomieszczeniach szkoły lub placówki zapewnia się uczniom możliwość pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych. Szkoły realizują ten obowiązek poprzez zapewnienie możliwości pozostawienia części podręczników w indywidualnych szafkach uczniowskich, wydzielonych półkach, szufladach czy szafach w klasach. Niemniej jednak w wielu przypadkach uczniowie nie korzystają z tej możliwości, ponieważ program nauczania wymaga zabrania podręcznika i wykonania zadania lub nauki na kolejny dzień. Najczęściej z możliwości pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych korzystają uczniowie klas I–III szkoły podstawowej.

Higiena procesów nauczania (rozkłady zajęć)

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.), §4 określa, iż plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych powinien uwzględniać potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia. Zgodnie z wytycznymi oceniano, czy zajęcia rozpoczynają się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami jest nie większa niż 1 godzina oraz czy różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia jest nie większa od 1 godziny. W ramach bieżącego nadzoru oceniono realizację zaleceń rozporządzenia w 531 oddziałach skontrolowanych 36 placówkach (17 szkół podstawowych, 18 zespołów szkół i 1 liceum ogólnokształcące). Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Żywnienie dzieci i młodzieży w szkołach

W roku 2023 r. na skontrolowanych 36 szkół i zespołów szkół, 24 szkoły przygotowywały posiłki na miejscu, a w 12 szkołach posiłki były dowożone.

Ze skontrolowanych wydawano ciepłe posiłki (pełne obiady) w 36 placówkach, w tym 8 szkół posiłki jednodaniowe. Ze wszystkich posiłków skorzystało 4214 dzieci i młodzieży, w tym 259 skorzystało z posiłków dofinansowanych. Ponadto w szkołach i zespołach szkół były organizowane śniadania w 23 placówkach, z których skorzystało 1235

uczniów. Do dyspozycji były napoje w 36 placówkach.

Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami

Podczas kontroli przeprowadzonych w 36 szkołach i zespołach szkół (48 w ewidencji) stwierdzono, iż 27 szkół posiada gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami do własnej dyspozycji. W pozostałych 9 placówkach opieka zdrowotna zapewniona jest w pomieszczeniach zastępczych. W wyniku przeprowadzonych kontroli w 2023 r. stwierdzono, iż posiadane przez szkoły gabinety (27) nie budziły zastrzeżeń sanitarnych i higienicznych.

Warunki sanitarne wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2023 r. w bazie wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej zarejestrowano 269 turnusów wypoczynku zorganizowanego dla dzieci i młodzieży (wypoczynek zimowy – 106; wypoczynek letni – 163). Skontrolowano 99 turnusów (wypoczynek zimowy – 41 kontrole, wypoczynek letni – 58 kontroli). Niezmiennie największym powodzeniem wśród organizatorów wypoczynku cieszy się miejscowość Zawoja, w której w ośrodkach wypoczynkowych i kwaterach prywatnych organizowana jest zdecydowana większość wypoczynków.

Z wypoczynku zorganizowanego w powiecie suskim (turnusy skontrolowane) skorzystało 4091 dzieci i młodzieży, w tym czasie z letniego wypoczynku skorzystało 2503 dzieci i młodzieży, z zimowego 1588.

Podsumowanie

W roku 2023 kontrole, prowadzone były ze szczególnym zwróceniem uwagi na zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego uczniów jak i uczestników wypoczynku. Kontrolowano zapewnienie odpowiednich środków dezynfekcyjnych oraz możliwości ich stosowania, oraz wentylacji pomieszczeń. Ponadto położono nacisk na zapewnienie odpowiednich pomieszczeń na izolatki oraz zapewnienie szybkiej konsultacji medycznej.

Reasumując można stwierdzić, że warunki sanitarnohigieniczne w placówkach oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu suskiego ulegają systematycznej poprawie. Wpływ miały na to podejmowane prace remontowe i konserwatorskie obiektów. Sukcesywnie zwiększa się również liczba obiektów towarzyszących. Powstają nowe obiekty sportowe i place zabaw dla dzieci.

Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi środowiska pracy

W ewidencji Nadzoru Higieny Pracy PSSE - Sucha Beskidzka w 2023 r. znajdowały się 373 zakłady, w których zatrudnionych było 8953 pracowników.

W 2023 r. przeprowadzono ogółem 126 kontroli sanitarnych w 112 zakładach pracy, w których zatrudnionych było 4531 pracowników.

Przeprowadzono:

- 65 kontroli w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami,
- 2 kontrole w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3,
- 61 kontroli w zakładach stosujących w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny,
- 10 kontroli w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi, w 8 zakładach,
- 9 kontroli dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin,
- 55 kontroli w zakresie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych, o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy, w 52 zakładach pracy,
- 85 kontroli w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy w 76 zakładach.

Wydano ogółem 19 decyzji z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego, obejmujące łącznie 90 nakazów.

Nadzór bieżący nad zakładami pracy

Spośród skontrolowanych 112 zakładów, w 18 stwierdzono przekroczenia NDN/NDS. Łącznie w 76 ewidencjonowanych zakładach występują przekroczenia NDN/NDS. W przekroczeniu wykonywało pracę 1049 pracowników:

- PKD 15 (produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych) w 1 zakładzie, w narażeniu na hałas 3 pracowników,
- PKD 16 (produkcja wyrobów z drewna) w 45 zakładach, w narażeniu na hałas 614 pracowników,
- PKD 17 (produkcja papieru i wyrobów z papieru) w 2 zakładach, w narażeniu na hałas 4 pracowników,
- PKD 22 (produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych) w 1 zakładzie, w narażeniu na hałas 1 pracownik,
- PKD 25 (produkcja metalowych wyrobów gotowych) w 2 zakładach, w narażeniu na hałas 12 pracowników,
- PKD 28 (produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej nieskalsyfikowana) w 2 zakładach, w narażeniu na hałas – 79 pracowników,
- PKD 31 (produkcja mebli) w 20 zakładach w narażeniu na hałas 308 pracowników,
- PKD 38 (zbieranie odpadów) w 1 zakładzie, w narażeniu na hałas 2 pracowników,
- PKD 45 (naprawa pojazdów samochodowych) w 1 zakładzie w narażeniu na wibracje 1 pracownik,
- PKD 49 (transport drogowy) w 1 zakładzie, w narażeniu na hałas 25 pracowników.

W wyniku stwierdzonych uchybień w kontrolowanych zakładach w 2023 r. wydano łącznie 19 decyzji obejmujące 90 nakazów. Dotyczyły głównie:

- wykonania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy, poinformowania pracowników o wynikach badań i pomiarów czynników szkodliwych,
- zapewnienia właściwego stanu technicznego w pomieszczeniach hali produkcyjnej, pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych z uwzględnieniem usunięcia przyczyn zawilgoceń, odmalowania ścian i sufitów, ubytków w płytkach podłogowych, brak pomieszczenia z natryskiem,
- założenia i uzupełnienia rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia,
- uzupełnienia kart badań i pomiarów na podstawie wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia,
- zaktualizowania i udokumentowania oceny ryzyka zawodowego,
- założenia rejestru chorób zawodowych oraz zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej,
- opracowania stanowiskowych instrukcji bhp,
- zapewnienia pracownikom sprawnie działającego systemu I pomocy,
- dokonania spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie, mieszanin stwarzających zagrożenie,
- założenia i uzupełnienia rejestru prac, których wykonanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- założenia i uzupełnienia rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.

Nadzór nad chemikaliami - nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

W roku sprawozdawczym 2023 przeprowadzono 65 kontrole w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami:

- 61 kontroli w zakładach stosujących w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny,
- 4 kontroli dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszaninami, w tym 9 kontroli w ramach poboru prób produktów kosmetycznych,
- 10 kontroli w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi,
- pobrano do badań 14 próbek produktów kosmetycznych, nie kwestionowano jakości produktów kosmetycznych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 2 zakładach z PKD 16, PKD 31 stosujących substancje i mieszaniny chemiczne stwierdzono uchybienia w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, tj. brak spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie, mieszanin stwarzających zagrożenie. Wydano decyzje nakazowe.

Nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Suchej Beskidzkiej zarejestrowanych jest 152 zakładów, w których występują czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 55 kontroli w 52 zakładach.

W narażeniu na:

- chromiany – 14 pracowników, w tym 13 kobiet,
- pyły drewna w narażeniu/ w kontakcie - 428 pracowników, w tym 56 kobiet.
- spaliny diesla w narażeniu/w kontakcie – 62 pracowników,
- krzemionka krystaliczna – frakcja respirabilna w narażeniu/ kontakcie – 31 pracowników,

W 15 ze skontrolowanych zakładów stwierdzono uchybienia, wydano 16 decyzji.

W 2023 r. nie wydano decyzji stwierdzających chorobę zawodową u pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Nadzór nad czynnikami biologicznymi

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Suchej Beskidzkiej zarejestrowane są 257 zakłady, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy.

Skontrolowano 76 zakłady, w których przeprowadzono 85 kontrole w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy,

łącznie w kontrolowanych zakładach w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne zatrudnionych było 2054 pracowników, w tym:

- 2 grupa zagrożenia 1140 pracowników,
- 3 grupa zagrożenia 914 pracowników,

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie czynników biologicznych.

W 2023 roku wydano 84 decyzji stwierdzających chorobę zawodową u pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych, tj. „Choroby zakaźne i pasożytnicze albo ich następstwa” – (COVID-19).

Kontrola warunków pracy podczas zabezpieczania/ usuwania wyrobów zawierających azbest

W 2023 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suchej Beskidzkiej wpłynęły zgłoszenia dotyczące przystąpienia do prac związanych z usunięciem odpadów zawierających azbest znajdujący się na obiektach budowlanych.

Nie przeprowadzono kontroli w zakresie warunków pracy podczas zabezpieczania/ usuwania materiałów izolacyjnych zawierających azbest tj. płyty - azbestowe / 17 06 05 – płyta falista, płyta płaska /.

W 2023 roku nie wydano decyzji stwierdzających chorobę zawodową u pracowników narażonych na azbest.

Nadzór nad środkami zastępczymi

W roku 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Suchej Beskidzkiej otrzymał 1 wniosek o wznowienie postępowania administracyjnego po decyzji nakładającej karę pieniężną w związku z faktem wprowadzania do obrotu na terytorium Polski środków zastępczych. Wydano postanowienie o odmowie wznowienia postępowania administracyjnego od którego strona się odwołała. Po rozpatrzeniu odwołania Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie. W roku 2023 r. przeprowadzono 2 kontrole w zakresie środków zastępczych.

Choroby zawodowe

W 2023 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suchej Beskidzkiej wpłynęło 76 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej. Prowadzone są postępowania w sprawie rozpoznania choroby zawodowej. Wydano 84 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej.

Wydano 16

decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Podsumowanie

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych w roku 2023 stwierdza się nieznaczną poprawę stanu sanitarnego w zakładach pracy, jak również przestrzegania obowiązujących przepisów przez pracodawców. Analogicznie jak w latach ubiegłych głównym zagrożeniem dla zdrowia pracowników jest hałas, emitowany z maszyn stolarskich. Liczba postępowań w sprawach chorób zawodowych zwiększyła się w porównaniu do roku poprzedniego.

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

Działania podejmowane przez pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Suchej Beskidzkiej wynikają z założeń krajowych sytuacji epidemiologicznej, społecznej województwa i powiatu.

Realizowano jak w poprzednich latach ogólnopolskie, wojewódzkie i lokalne programy edukacyjne skierowane do: rodziców i opiekunów dzieci, dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów, nauczycieli, wychowawców oraz pedagogów szkolnych, seniorów, pacjentów opieki zdrowotnej, pracowników ochrony zdrowia, przedstawicieli samorządów lokalnych oraz organizowano działania nieprogramowe.

Opracowywano i publikowano aktualne materiały informacyjne (broszury, ulotki itd.), opisujące w syntetyczny i zrozumiały sposób metody prawidłowego zabezpieczenia zdrowia. Upowszechniano specjalistyczną wiedzę w zakresie zagrożeń środowiska pracy.

W 2023 roku realizowano ogólnopolskie, wojewódzkie i lokalne programy profilaktyczne tj.:

1. **„Trzymaj Formę!”** – krajowy program promujący prawidłowe odżywianie i aktywność fizyczną – skierowany do dzieci z klas V-VIII szkół podstawowych.
To najdłużej realizowany program tego typu w Polsce. Program objęty jest honorowymi patronatami: Ministra Zdrowia, Ministra Edukacji i Nauki, Ministra Sportu i Turystyki oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
2. **„Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce”** – program zapobiegania biernemu i czynnemu paleniu – skierowany do dorosłych.
3. **„Czyste powietrze wokół nas”** – program zapobiegania biernemu paleniu skierowany do dzieci przedszkolnych - 5-6- latków.
4. **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”** – ogólnopolski program edukacyjny przeznaczony dla przedszkoli. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych.
5. **„Bieg po zdrowie”** – program zapobiegania biernemu i czynnemu paleniu – skierowany do dzieci z klas IV szkół podstawowych.
6. **„Podstępne WZW”** – program poświęcony profilaktyce zakażeń HAV, HBV i HCV. Celem programu jest zwiększenie wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C. Patronat honorowy nad programem objął Główny Inspektor Sanitarny oraz Polskie Towarzystwo Hepatologiczne. Program realizowany jest we współpracy z Fundacją Gwiazda Nadziei.
7. **„Znamię! Znam je?”** - program poświęcony profilaktyce raka skóry. Celem programu jest zwiększenie wiedzy na temat czerniaka (jednego z najbardziej niebezpiecznych nowotworów skóry), przedstawienie metod profilaktyki oraz sposobu samobadania skóry poprzez obserwację zmian. Patronat honorowy nad programem objął Główny Inspektor Sanitarny natomiast patronat merytoryczny Akademia Czerniaka. Program realizowany jest we współpracy z Fundacją Gwiazda Nadziei.
8. **„ARS, czyli jak dbać o miłość?”** - nowoczesna edukacja dla młodzieży w zakresie profilaktyki stosowania substancji psychoaktywnych i promocji zdrowia psychicznego.
9. **„Wybierz życie- Pierwszy krok”** - profilaktyka raka szyjki macicy.
10. **Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV** – profilaktyka zakażeń wirusami krwiopochodnymi - HIV. Program skierowany jest do

młodzieży szkół średnich i do osób dorosłych, program poświęcony profilaktyce zakażeń HIV wśród ogółu społeczeństwa.

Grupą, która szczególnie wymaga zainteresowania w tym obszarze jest dorastająca młodzież, wchodząca w dorosłe życie, narażona na wiele ryzyk, wśród nich takich, które mogą skutkować zakażeniami HIV.

Prowadzono działania informacyjno-edukacyjne w mediach społecznościowych:

- a) Na stronie internetowej PSSE Sucha Beskidzka i Facebooku zamieszczano i udostępniano ważne informacje dot. profilaktyki HIV i AIDS oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową. Celem działań było m.in. zachęcenie do testowania w kierunku HIV, HCV, kiły bezpłatnie, anonimowo i bez skierowania w punktach konsultacyjnych. Ponadto
- b) Zorganizowano 2 stoiska informacyjne w miejscowych POZ nt. zapobiegania zakażeniom HIV i zwalczania AIDS „Edukacja w zakresie prewencji zakażeń HIV i AIDS”.
- c) Przygotowano 4 stoiska edukacyjno-informacyjne podczas letniej akcji profilaktycznej nt. Profilaktyki HIV, AIDS oraz chorób przenoszonych drogą płciową, połączone z rozdawaniem materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek) otrzymanych z WSSE – Kraków.
- a) Prowadzono zajęcia edukacyjne pogadanki, wystawy w szkołach ponadpodstawowych dot. zapobiegania zakażeniom HIV i zwalczania AIDS „Edukacja w zakresie prewencji zakażeń HIV i AIDS”.
- b) Zorganizowano stoisko z materiałami edukacyjnymi nt. profilaktyki HIV i chorób przenoszonych drogą płciową w szkole ponadpodstawowej.
- d) Zorganizowano Konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych pt: „Bądź bezpieczny – AIDS”.
- e) Sporządzono wystawę prac plastycznych wykonanych przez uczniów.
- c) Dystrybuowano materiały edukacyjne dot. profilaktyki HIV, AIDS oraz chorób przenoszonych drogą płciową otrzymanych z WSSE – Kraków do zakładów POZ, szkół ponadpodstawowych i szkół podstawowych (broszury, ulotki, plakaty).
- d) Dystrybuowano materiały edukacyjne (plakaty, kalendarze) nt. możliwości testowania w kierunku HIV, HCV i kiły bezpłatnie, anonimowo i bez skierowania w punktach konsultacyjnych do miejscowych zakładów POZ.
- e) W związku ze znacznym wzrostem zakażeń na HIV w Polsce, przekazywano informacje do szkół ponadpodstawowych, szkół podstawowych, zakładów POZ, MOPS-ów, GOPS-ów nt. konferencji organizowanych przez WSSE przy współpracy z Urzędem Marszałkowskim w Krakowie pt. „Epidemia HIV w Polsce. Gdzie Celem konferencji było zwiększenie świadomości i wzbogacenie wiedzy uczestników na temat zakażenia oraz profilaktyki zakażenia wirusem HIV/choroby AIDS, zachęcenie do podejmowania działań profilaktycznych, które byłyby ściśle nastawione na zapobieganie zakażeniom HIV i innych chorób przenoszonych drogą płciową wśród młodzieży i osób dorosłych. Konferencja obejmowała praktyczne wskazówki i narzędzia, które można zastosować w codziennej pracy z uczniami w zakresie profilaktyki HIV/AIDS. Dawała także okazję do wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk z innymi specjalistami.

11. Interwencje nieprogramowe – akcje:

- Światowy Dzień Zdrowia – 7 kwietnia,
- Światowy Dzień bez Tytoniu – 31 maja,
- Światowy Dzień Rzucania Palenia – trzeci czwartek listopada,
- Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, Światowy Dzień Walki z Antybiotykami – 18-24 listopada 2023r.,
- Światowy Dzień AIDS – 1 grudnia,
- kampania społeczna #jedynytest. Jej celem ma być zachęcanie – w szczególności ludzi młodych – do wykonania, najczęściej po raz pierwszy w życiu, testu na HIV, jako wyrazu troski o własne zdrowie.
- Koordynacja i realizacja działań edukacyjno-profilaktycznych związanych z profilaktyką zatruc środków zastępczymi,
- Profilaktyka zatruc grzybami,
- Profilaktyka grypy,
- Profilaktyka wszawicy,

12. Profilaktyka szczepień. Promocja szczepień ochronnych: „Europejski Tydzień Szczepień”. Upowszechniano wiedzę na temat epidemiologii chorób zakaźnych w małopolsce i realizacji Programu Szczepień Ochronnych.

A. Pandemia COVID-19 doprowadziła do spadku wskaźników szczepienia dzieci w wielu krajach, a dostęp do szczepień na Ukrainie wciąż pozostaje zakłócony przez wojnę. Poprawa sytuacji i przywrócenie bezpiecznego stanu w całej Europie wciąż stanowią wyzwania, które sprawiają, że znaczenie powszechnego dostępu do szczepionek jest większe niż kiedykolwiek. Dlatego ważne jest podkreślenie znaczenia szczepień – po to, aby chronić ludność przed chorobami, którym można zapobiec m.in. poprzez szczepienia.

„Europejski Tydzień Szczepień” – Tematem przewodnim i hasłem wydarzenia w roku 2023 było „Zapobiegać, Ochroniać, Uodparniać”. Celem akcji było zwiększenie wiedzy na temat korzyści wynikających ze szczepień oraz ryzyka związanego ze spadkiem osób zaszczepionych.

W związku z powyższym podejmowano szereg działań mających na celu oraz promowanie szczepień ochronnych, m.in.:

- a) Na stronie internetowej PSSE Sucha Beskidzka zamieszczono informację nt. Europejskiego Tygodnia Szczepień.
- b) Na Facebooku prowadzonym przez PSSE Sucha Beskidzka na bieżąco zamieszczono posty z informacjami mające na celu zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat korzyści wynikających ze szczepień ochronnych, podkreślające bezpieczeństwo i skuteczność szczepień. Miały również na celu zwrócenie uwagi na manipulowanie faktami w celu dezinformacji na temat szczepień ochronnych oraz zachęcenie do korzystania z rzetelnych i sprawdzonych źródeł informacji.
- c) W szkołach podstawowych na terenie powiatu suskiego zostały przeprowadzone pogadanki na temat korzyści wynikających ze szczepień ochronnych. Znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych. Jak działa szczepionka.
- d) Do szkół ponadpodstawowych oraz szkół podstawowych wystosowano pismo z okazji Europejskiego Tygodnia Szczepień wraz z załącznikiem zawierającym

szereg informacji na temat szczepień. PPIS w Suchej Beskidzkiej prosił o zachęcanie nauczycieli, wychowawców, pedagogów do podejmowanie z uczniami działań mających na celu podkreślenie bezpieczeństwa i skuteczności szczepień ochronnych oraz o zachęcanie do korzystania z rzetelnych i sprawdzonych źródeł informacji.

- e) Wystosowano pismo do 20 POZ na terenie powiatu suskiego z prośbą o zaangażowanie personelu w akcję edukacyjno informacyjną,
- f) Do szkół podstawowych na terenie powiatu suskiego dystrybuowano materiały edukacyjne nt. Europejskiego Tygodnia Szczepień, profilaktyki szczepień ochronnych, tj. Kalendarze szczepień – Szczepienia.info, ulotki – „Szczepionki chronią przed ponad 20 chorobami” – Szczepienia.info, ulotki GIS, MZ- WZW typu A, wirusowe zapalenie wątroby typu A – szczepienie przeciw WZW typu A, ulotki grypa a dzieci, grypa a seniorzy, grypa a płuca, grypa a cukrzyca, dystrybuowano ulotki GIS, MZ – krztusiec, poliomyelitis, odra, COVID-19, ulotki „Jak skutecznie myć ręce?”.
- g) W związku z sytuacją epidemiologiczną na terenie powiatu suskiego i wzrostem zachorowań na ospę przesłano pismo do żłobków, klubów dziecięcych mające na celu podniesienie świadomości społeczeństwa na temat zagrożenia oraz sposobów ochrony przed ospą, przekazano informację oraz ulotki dlaczego warto zaszczepić dziecko przeciw ospie wietrznej?, komu potrzebne są szczepienia przeciw ospie wietrznej?

B. Akcja promująca program bezpłatnych szczepień przeciw HPV.

Od 1 czerwca 2023 roku Polska dołączyła do krajów, które wprowadziły bezpłatne szczepienia przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) dla 12 i 13 latków.

Szczepionka jest najskuteczniejszym sposobem, aby uchronić się przed zakażeniem wirusem brodawczaka ludzkiego.

W roku 2023 z bezpłatnych szczepień mogły skorzystać dzieci urodzone w 2010 i 2011 roku. Powszechny program szczepień przeciw HPV realizuje założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030.

W związku z powyższym podjęto szereg działań, które miały na celu dotarcie z informacją o bezpłatnych szczepieniach do rodziców dzieci znajdujących się w grupie, która może się zaszczepić, m.in.:

- a) PPIS W Suchej Beskidzkiej wystosował pismo do dyrektorów szkół z prośbą o przekazanie powyższej informacji rodzicom za pośrednictwem dziennika elektronicznego.
- b) Na stronie internetowej PSSE Sucha Beskidzka zamieszczono informację nt. szczepień przeciw HPV,
- c) Na Facebooku prowadzonym przez PSSE – Sucha Beskidzka na bieżąco zamieszczano posty zawierające szereg informacji dot. szczepień przeciw HPV.
- d) Do szkół podstawowych oraz do zakładów podstawowej opieki zdrowotnej na terenie powiatu suskiego dystrybuowano materiały informacyjno-edukacyjne (ulotki, plakaty) otrzymane z WSSE – Kraków nt. szczepień przeciw wirusowi HPV.

- e) Podczas pikników, które odbyły się na terenie powiatu suskiego w miesiącu lipcu 2023 r. informowano uczestników nt. bezpłatnych szczepień przeciw HPV dla dzieci w wieku 12 i 13 lat, rozdawano ulotki informacyjne.

14. Profilaktyka grypy

Na bieżąco udostępniano w mediach społecznościowych prowadzonych przez PSSE Sucha Beskidzka informacje dot. profilaktyki grypy, m.in. dot. kampanii społecznej #GOTOWINASEZON, której celem jest zachęcanie Polaków do zaszczepienia się przeciwko grypie.

15. Organizowano i przeprowadzono działania edukacyjne w oparciu o materiały z II edycji kampanii EFSA „**Wybieraj bezpieczną żywność**”.

16. **Akcja profilaktyczna „Bezpieczny Wypoczynek”** – Pracownicy PSSE Sucha Beskidzka brali udział w zorganizowanej na terenie powiatu suskiego akcji wspólnie z przedstawicielami służb mundurowych.

Zorganizowano stoisko edukacyjno-informacyjne promujące zdrowy i bezpieczny styl życia. Oferta edukacyjna przedstawiona przez PSSE w Suchoj Beskidzkiej dotyczyła m.in.:

- niebezpieczeństw wynikających z uzależnień od alkoholu, tytoniu i substancji psychoaktywnych. Podczas trwania wydarzenia uczestnicy mieli możliwość skorzystania z algokogli i narkokogli, urządzeń symulujących zaburzenia, jakich doznaje osoba po spożyciu alkoholu i odurzona narkotykami,
- profilaktyki mycia rąk,
- propagowano ideę kampanii „Wybieraj bezpieczną żywność”, która dotyczyła profilaktyki zatruc pokarmowych, suplementów diety, higieny rąk,
- zagrożeń związanych z nadmierną ekspozycją na słońce, z uwzględnieniem chorób nowotworowych skóry,
- profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze.

Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania, PSSE w Suchoj Beskidzkiej włączyła się również w działania, zainicjowane przez WSSE, na rzecz walki z rakiem piersi. Zamieszczano na stronach internetowych i mediach społecznościowych obsługiwanych przez PSSE infografiki kampanijne pn.: „Ja już, a Ty?” (#jajuzaty?), a także zamieszczono podcasty dot. akcji, która miała na celu zmotywowanie kobiet do regularnego badania piersi. Ponadto włączono do kampanii placówki edukacyjne z terenu powiatu suskiego, przeprowadzono wiele porad oraz zajęcia edukacyjne połączone z instruktażem samobadania piersi. Zorganizowano spotkanie edukacyjne dla pracowników PSSE Sucha Beskidzka.

Prowadzono działalność w mediach społecznościowych w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia.

Promocja zdrowia psychicznego-

Przekazano zaproszenie na konferencje on-line pt. :

- a) **„Depresja i uzależnienia- porozmawiajmy”** zorganizowaną przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Krakowie przy współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współuzależnień Szpitala Klinicznego im. dr. Józefa Babińskiego SP ZOZ w Krakowie. Konferencja była odpowiedzią na sygnały „płynące” od nauczycieli. Zaproszenie przesłano do dyrektorów szkół ponadpodstawowych i podstawowych na terenie powiatu suskiego.
Celem konferencji było zwrócenie uwagi na problem zaburzeń depresyjnych oraz uzależnień u dzieci i młodzieży, przedstawienie aktualnych badań na ten temat oraz zaproponowanie różnych form pomocy i wsparcia.
- b) **„Wzmacnianie odporności psychicznej – profilaktyka depresji i zachowań suicydalnych”** zorganizowaną przez Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krakowie przy współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współuzależnień Szpitala Klinicznego im. dr. Józefa Babińskiego SP ZOZ w Krakowie.
- c) **„Zdrowie psychiczne i uzależnienia wśród uczniów – jak rozpoznać problem, jak reagować i wspierać?”**- zorganizowaną przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Krakowie przy współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współuzależnień Szpitala Klinicznego im. dr. Józefa Babińskiego SP ZOZ w Krakowie. Konferencja była odpowiedzią na sygnały „płynące” od nauczycieli. Zaproszenie przesłano do dyrektorów szkół ponadpodstawowych i podstawowych na terenie powiatu suskiego.
- d) **„FASD – profilaktyka, diagnostyka, rehabilitacja”**- zorganizowaną przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Krakowie przy współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współuzależnień Szpitala Klinicznego im. dr. Józefa Babińskiego SP ZOZ w Krakowie oraz Ekspertem Wojewódzkim ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego.
- e) **„Etiologia zaburzeń związanych z FASD wśród dzieci i młodzieży. Specjalistyczne formy pomocy”**- zorganizowaną przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Krakowie przy współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współuzależnień Szpitala Klinicznego im. dr. Józefa Babińskiego SP ZOZ w Krakowie oraz Ekspertem Wojewódzkim ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego

W 2023r. podejmowano szereg działań tj. udostępnianie materiałów edukacyjnych oraz przekazywanie informacji dot. organizowanych konferencji z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki chorób zakaźnych oraz przenoszonych drogą płciową, a w szczególności:

- a) przekazano do dyrektorów szkół ponadpodstawowych oraz podstawowych, GOPS, MOPS, zaproszenie na konferencję stacjonarną pt.: **„Epidemia HIV w Polsce. Gdzie jesteśmy? Czego potrzebujemy? Wyzwania dla profilaktyki”**. Celem konferencji jest zwiększenie świadomości i wzbogacenie wiedzy uczestników na temat zakażenia oraz profilaktyki zakażenia wirusem HIV/choroby AIDS, zachęcenie do podejmowania działań profilaktycznych, które byłyby ściśle nastawione na zapobieganie zakażeniom HIV i innych chorób przenoszonych drogą płciową wśród młodzieży i osób dorosłych. Konferencja obejmowała praktyczne wskazówki

i narzędzia, które można zastosować w codziennej pracy z uczniami w zakresie profilaktyki HIV/AIDS. Dawała także okazję do wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk z innymi specjalistami.

Nadzór nad środkami zastępczymi

W ramach działań profilaktycznych pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Suchej Beskidzkiej koordynował i organizował działania zgodnie z wytycznymi Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

W 2023r. podejmowano szereg działań tj. udostępnianie materiałów edukacyjnych oraz przekazywanie informacji dot. organizowanych konferencji z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii, a w szczególności:

- a) przekazano do dyrektorów szkół ponadpodstawowych oraz podstawowych zaproszenie na konferencję on-line pt.: **„Depresja i uzależnienia-porozmawiajmy”** zorganizowaną przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Krakowie przy współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współuzależnień Szpitala Klinicznego im. dr. Józefa Babińskiego SP ZOZ w Krakowie.

Celem konferencji było zwrócenie uwagi na problem zaburzeń depresyjnych oraz uzależnień u dzieci i młodzieży, przedstawienie aktualnych badań na ten temat oraz zaproponowanie różnych form pomocy i wsparcia.

- b) przekazano do dyrektorów szkół ponadpodstawowych oraz podstawowych zaproszenie na konferencję **„Zdrowie psychiczne i uzależnienia wśród uczniów – jak rozpoznać problem, jak reagować i wspierać?”**- zorganizowaną przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Krakowie przy współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współuzależnień Szpitala Klinicznego im. dr. Józefa Babińskiego SP ZOZ w Krakowie. Konferencja była odpowiedzią na sygnały „płynące” od nauczycieli. Zaproszenie przesłano do dyrektorów szkół ponadpodstawowych i podstawowych na terenie powiatu suskiego.
- c) przekazano do dyrektorów szkół ponadpodstawowych oraz podstawowych zaproszenie od Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego – otrzymanego za pośrednictwem WSSE Kraków, do udziału w III Małopolskiej Giełdzie Programów Profilaktycznych.

Udostępniano w mediach społecznościowych prowadzonych przez PSSE w Suchej Beskidzkiej informacje Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (KCPU) t.j.:

- nt. Interaktywnej aplikacji profilaktyczno-edukacyjnej na urządzenia mobilne i stacjonarne dla młodzieży,
- pt: „Alkohol a mózg nastolatka” Wyniki badań,
- informacje GIS i MZ dot. Zdrowotnych konsekwencji uzależnień. Kompulsywne używanie Internetu jest równie niebezpieczne, jak inne **#nałogi**. Może bardzo poważnie odbić się na zdrowiu. **#ZaplątaniWSieci**,
- pt: Profilaktyka zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży”. Pakiet publikacji do pobrania dla rodziców,
- informacje GIS i MZ nt. Używasz e-papierosów. Zobacz jakie mogą być tego konsekwencje,

- informacje GIS i MZ nt. #TylkoSpróbuję... #Nikotyna,
- informacje GIS i MZ nt. #TylkoSpróbuję... Alkohol,
- informacje GIS i MZ nt. #TylkoSpróbuję... Narkotyki. Istotna jest rola dorosłych – Reagujmy, jeśli pojawiają się niepokojące sygnały. Rozmawiajmy z nastolatkami o ryzyku jakie niesie za sobą zażywanie, nawet sporadyczne, narkotyków i wiele innych materiałów edukacyjno-informacyjnych dotyczących przedmiotowego zagadnienia.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

W ramach Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2023 r. prowadzono działania o charakterze profilaktycznym w zakresie ochrony zdrowia ludzi na różnych etapach procesu inwestycyjnego:

- wykonywano ustawowe zadania i obowiązki mające na celu zapewnienie ochrony zdrowia ludzi przed niekorzystnymi wpływami szkodliwości i uciążliwości oraz w zapobieganiu powstawania chorób.
- prowadzono nadzór nad inwestycjami w procesie planowania i lokalizacji, opracowania projektów i realizacji różnego rodzaju zamierzeń inwestycyjnych.
- na wniosek organów administracji rządowej lub inwestorów podejmowano działalność mającą na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarno-higienicznego w realizowanych obiektach takich jak obiekty żywnościowo-żywnościowe, podmioty wykonujące działalność leczniczą, placówki oświatowe, zakłady przemysłowe oraz obiekty turystyczno-rekreacyjne.
- wydając opinię o środowiskowych uwarunkowaniach zajmowano stanowisko w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – do opracowania raportu oddziaływania na środowisko.

Czołową rolę w zapewnieniu zdrowia publicznego odgrywa prawidłowe zaprojektowanie układu funkcjonalnego obiektów, a także instalacji sanitarnych. Uzgadniając dokumentację projektową poddawano szczegółowej ocenie rozwiązania proponowane przez projektantów w aspekcie zagwarantowania odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych w miejscach pobytu ludzi.

Przy uzgadnianiu i opiniowaniu planowanych przedsięwzięć kontrolowane były zastosowane rozwiązania pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego przyszłych użytkowników projektowanych obiektów użyteczności publicznej, komunalnych, usługowych, służby zdrowia i oświaty.

Opiniowano również projekty budowlane, wśród których liczną grupę stanowiły obiekty użyteczności publicznej tj. obiekty związane z obrotem artykułami spożywczymi, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, gabinety lekarskie, obiekty usługowo-handlowe, obiekty turystyczno-rekreacyjne oraz placówki oświatowe.

Uczestnicząc w dopuszczeniu do użytkowania obiektów, zwracano szczególną uwagę na zgodność wykonania ww. obiektów z dokumentacją projektową i zapewnieniu odpowiednich warunków w zakresie spełnienia wymagań sanitarno-higienicznych. Uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektów realizowane było poprzez dokonywanie kontroli obiektów, analizowanie stosownych protokołów odbiorowych, sprawozdań i oświadczeń.

Stan sanitarny obiektów zgłoszonych do odbioru był wykonany na ogół zgodnie z zatwierdzoną dokumentacją projektową a wprowadzane zmiany były mało istotne. W zakresie wymagań sanitarno-higienicznych zgłaszane do odbioru obiekty spełniały wymagania sanitarno-higieniczne.

Odbiory przeprowadzono wspólnie z przedstawicielami nadzoru bieżącego.

Podsumowanie

Nadzór Zapobiegawczy w roku 2023 rozpatrzył ogółem 147 spraw, wydając:

- 1 uzgodnienie dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w nawiązaniu do ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j.: Dz. U. 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.)
- 19 opinii dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w nawiązaniu do ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j.: Dz. U. 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.),
- 9 uzgodnień w zakresie stopnia szczegółowości informacji zawartych w dokumentach wymaganych przy opracowywaniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- 9 opinii dotyczących zgłaszania wniosków w zakresie zmiany planów zagospodarowania przestrzennego, jak również zmiany studium uwarunkowań,
- 18 opinii sanitarnych dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko planowanych przedsięwzięć zgodnie z ustaleniami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j.: Dz. U. 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.),
- 2 opinie dotyczące uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- 19 opinii sanitarnych uzgadniających dokumentację projektową w oparciu o ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo Budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 967) - uzgodnienia pozytywne bez zastrzeżeń lub z zastrzeżeniami,
- 1 decyzję dot. oceny pomieszczeń żłobka zgodnie z art. 25 ust. 1 i ust. 2a pkt. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t. j.: Dz. U. z 2022 r., poz. 1324 z późn. zm.)
- 29 opinii sanitarnych dopuszczających do użytkowania obiekt zgodnie z art. 3, art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 poz. 338 z późn. zm.) oraz w związku z art. 56 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 967),
- 40 opinii sanitarnych o pomieszczeniach lokalu pod działalność gospodarczą z art. 1, art. 2 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 poz. 338 z późn. zm.)
- 90 decyzji o nałożeniu opłaty.

Ponadto w ramach działalności przeprowadzono 72 kontrole związane z wydaniem opinii sanitarnych o pomieszczeniach lokalu pod działalność gospodarczą lub dopuszczeniem obiektów do użytkowania.